

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petít sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási díj 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Péntek, május 31.

Mai számunk főbb közleményei!

Vezércikk: A negyedik rend.

A hadügyi költségvetés.

Makelka Háróly ügye.

Városok polgármesterei Aradon.

A primadonna szétése.

Hogyan ír Mikszáth Kálmán.

Uj leányiskola Aradon.

Párba és gyóntatóssék.

Harminc éves sikkasztás.

Letartóztatott nagykereskedő.

A vándorló villám.

Halálos családi perpatvar.

Egy leány tragédiája.

A megszökött szerkesztő pöre.

Tárca: Róza. Írta: Thury Zoltán.

Regény-Csarnok: Dawson bankja. Írta: Treumann József. Fordította: Hevessi Jenő.

A negyedik rend.

Arad, május 30.

A modern világ folyton fokozódó igények között él, és bizonyára a nehezebb problémák egyike volna arra a kérdésre keresni a feleletet: a halomra gyülő gazdagság, a fölösleg szüli-e az igényeket, vagy a közművelődés fejlődésével növekvő igények ösztönzik-e a társadalmat nagyobb munkásságra? A tény az, hogy az emberiség mind többet dolgozik, s dacára, hogy e munkásság folyólemlett eredménye, a tőke állandóan szaporodik, mind több és több munkáskezet toboroz és foglalkoztat az a társadalom, amely el és fogyaszt.

Igy áll a világ és ebben az irányban alakul, és ennek a fejlődési vegyfolyamatnak lecsapódása a munkás osztály, a negyedik rend, mely a társadalom egyéb tagozataihoz képest mind aránytalanabban növekszik.

Hova fog ez vezetni? Imé ez képezi a céhbéli szociológok kutatásainak és jóvendölgetéseinek tárgyát, e kérdés megfejtése rejti magában a jóvendő világ képét. De hát ez a jelennek vagy közeljövőknek élő nagy közönségre nézve kevésbé jelentős; ez utóbbit inkább az érdeklő, hogy mily irányban befolyásolja az erkölcsi és számbeli súlyban növekedő negyedik rend az aktuális politika konstellációit, azt figyeli, hogy mit várhat, mire készül hát már holnap a ma történetek következtében.

E szempontból igen érdekes és tanúságos a most megtartott francia szocialista kongresszus lefolyása. Mert hát Szedán ide és Szedán oda, mégis csak Franciaország jár most is elől a társadalmi evolúciók dolgában; ő az, aki ebben a nagy világnak példát ad és irányt szab.

Frankiaország volt az első, mely egy igazi szocialistát a kormány tagjai közé fogadott, és igazolt kíváncsisággal várta mindenki, hogy e hallatlan próbálkozásnak mik lesznek a legközelebbi következményei? Semmi különös. Pár éve már, hogy a szocialista Millerand miniszterképen vezeti Franciaország kereskedelmi ügyeit, és a dolgát mindeddig jól csi-

nálta, ujabban is megerősítve a közmondás igazságát, hogy nem eszik a levest oly forrón, mint ahogyan föltálalják.

A most tartott szocialista kongresszus lefolyása elé azért néztek mindenfelől érdeklődéssel, mert e kongresszusnak állást kellett foglalnia egy oly társadalom, egy oly kormányval szemben, mely a negyedik rend politikai egyenjogúságát azzal dokumentálta fényesen, hogy egyik képviselőjének a kormányban adott helyet.

A kongresszus lefolyása teljesen megnyugtató bizonyítékot szolgáltatott arra nézve, hogy a szervezkedett proletariatus nagy többsége nem annyira a meglévő társadalmi rend fölforgatására, mint inkább az érdekei előmozdításához kívánatos befolyás biztosítására törekszik, bölcsen belátva, hogy egy sovány, de kézzelfogható eredményeket biztosító béke még mindig többet ér, mint egy sokat ígérő, de nagyon is kétes kimenetelű háború.

Kitűnt a kongresszuson, hogy az engesztelhetetlen, a forradalmi irányzat töredékei nagy kisebbségben voltak, és a kongresszusból kiválni kényszerültek, miután ott elveik és törekvéseik megvalósítására semmi kilátásuk nem volt. Ellenben a nagy többség az ő elvűségének eleget vélt tenni azzal az akademikus kijelentésével, hogy Millerand-nak a miniszteriumba való belépése semmiképp sem köti a szocialistákat.

Két fontos tanúságot szolgáltatott tehát a francia kongresszus lefolyása a vi-

TÁRCA.

Róza.

Írta: Thury Zoltán.

Naláczy Dénes már délután frakkba öltözött s a fehér nyakkendőt a nagykabátja gallériájával takarva el, kőszálni indult az utcára. Izgatott volt, bár mosolyogva tagadta le, ha brutalisan rátámadt egy-egy jóbarát, hogy: — fél-e?

— Dehogy, ugy is mindegy. Ha agyon akarnak verni, ugyis agyonvernek.

Azonban estig még sok idő volt hátra s mintha vontatni kellett volna a félórakat. Alig múlt el egy-egy. — Négy óra felé elhatározta, hogy átmegy Budára valami fürdőbe. Az út oda meg vissza, meg a fürdés, ez alatt szép idő eltelik. A hidnál azonban leugrott a villamos kocsirol és felült egy másikra, a mi visszahozta. Sokkal türelmellenőbb volt, mintsem hogy lubickolni tudott volna a vízben. Inkább elnézett a színház felé. Nem akart bemenni. Ugy gondolta, hogy körülméleti kissé az épületet, hogy nincs-e rajta semmi különös. Csakugyan elsétált a színház előtt és átment az utca tulsó oldalára is, hogy onnan is lássa, de nem vett észre semmit, a mi különlegesen erre a napra tartoznék. Hátul vastag füstöt ontott ki magából a kémény, elől egy ember jött ki a sötét esernyőből s jól megnézte még egyszer a jegyét, hogy vajjon nem adtak-e

mást, mint a milyent kért s aztán elment ki-ki jobbra, balra. Egy színházi szolga sört vitt be a szinpadai ajtón s a hogy kinyitott az ajtó, durva hangos kacagás hallatszott ki. A diszitők ugy látszik mulatnak.

A színház mellett egy virágos bolt volt. Kisasszony hajolt bele a kirakatba, egy másik leány nagy koszorut adott át neki s tartotta alul, míg bele akasztotta egy szögbe. Aztán még egyet hoztak elő a boltból, azt is kiakasztották és lenn a vörös posztón sok gyopár meg hosszú üvegekbe rakott rózsák között eltérgették a szalagokat, hogy lehessen olvasni az írást, a mi rajtuk állott.

A frakkos fiatal ember bevárta, míg vissza huzódtak a kisasszonyok s átment a kirakat elé. Sejtette, hogy van valami köze a koszorukhoz. Végre is hát ebben az utcában nem járkal ez idő szerint más is, a kitől szindarabot játszanak este. Elolvasta a szalagon a felírást és sietve tovább ment. Csakugyan neki szánták a koszorukat. Egyiket a kollegák, a másikat a rokonság. Ez kettő. Tudott azonban egy harmadikról is, azt is jelezték már jóelőre bizalmas mosolyokkal, hogy: — majd meglátja. Tudja az asztaltársaság, hogy mi a kötelessége. Tehát három. Most már nyugodtabban ment tovább s csendesesen lenézte a népet, a melynek fogalma sincs arról, hogy ki járt közöttük.

Az idő is mulni kezdett. Öt óra lett. Nem volt éhes; de azért bement egy kávéházba és

sok mindenfélét össze-visszagondolkozott, a mig kihült előtte a kávé s ugy megpihent az asztalkendőjén a kifli, ahogy odatette. — Siker — ugy látszik — lesz. Ezzel azonban nem tudott hosszabban foglalkozni. Olyan közel volt már az előadáshoz, hogy nem törődött vele. Lesz, ahogy lesz, hanem azután. Végre is ez a darab mindenképpen jelent valamit. Az sincs kizárva, hogy hirtelenében olyan híres emberré válik, aki számot tesz a lányos házaknál is. Rangbeli nők meghívják zsurra s kezdhet valamit. Okvetlenül pénzzel fog házasodni, berendezkedik polgárian. Különösen egy roppant nagy író asztalt szeretett volna, hogy a ki bejön, az mindjárt lássa, hogy nem valami ügyvéddel, vagy effélével, hanem íróval van dolga. Es minden színháznak ad évenként egy-egy darabot. Könnyen ír. Eppen csak hogy megcsinálja a mesét, a többi már magától megy. Mindenek fölött azonban most már a legkomolyabban elhatározta, hogy elkergeti Rózát. A nyilvánosságé lesz az élete. Azzal hozakodnak majd folyton elő, hogy egy lánnyal lakik s az efféle viszony nem jó ajánlólevél az olyan fiatal embernek, a ki nemcsak hogy be akar lépni a világba, hanem a sikerhez illendő szerepre is vágyik. Lesz pénze és kifizeti Rózát.

Rózát egy kávéházból vitte haza magához. Nem egykönnyen. A lány inkább visszatartó volt, mintsem kedves s valami különös megve-téssel bánt el az írócskákkal, a kik a kávéskanalas veder és a likörös palackok körül lebzseltek s vagy a szép stílussal, vagy pedig ka-

lagnak: az egyik az, hogy a proletariatus erkölcsi és értelmi művelődése öt békülékeny irányba igazítja, úgy, hogy az anarchikus állapotok felidézése helyett hajlandóbb a fenálló társadalmi rend keretei között az ő érdekeinek oltalmát és ápolását keresni, ha — kilátása van a sikerre.

A másik tanuság pedig az, hogy a hatalmon levő társadalmi osztály saját érdekében helyesebben eszelekszik, ha a mindenáron való háboru és elnyomás helyett a negyedik rend jogos igényeit — melyek azonban az országok és körülményekhez képest mások és mások lehetnek — lehetőség szerint kielégíteni igyekszik.

A hadügyi költségvetés.

(A magyar delegáció üléséből.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Bécs, május 30.

A magyar delegáció hadügyi albizottsága ma délelőtt 10 órakor Szilágyi Dezső elnöke alatt folytatta az 1902-ik évi hadügyi költségvetés tárgyalását. Jelen voltak a közös kormány részéről Krieghammer Ödön báró közös hadügyminiszter és a szakelődök, továbbá Szentgyörgyi osztályfőnök, Kállay Béni közös pénzügyminiszter, a magyar kormány részéről Széll Kálmán miniszterelnök és Széchenyi Gyula gróf, a király személye körüli miniszter.

Következett a rendes költségvetés különbözeteinek tárgyalása.

Münnich Aurél előadó általánosságban jellemezve a rendes költségvetést, részletesen indokolja a különbözeteik első tételében foglalt és az állomány emelkedésére vonatkozó összesen 132.971 koronányi költségdöbbletet. A tételt megszavazták.

Az állatorvosi tisztviselők rendszeresítésére vonatkozó szükségdöbbletnél: Münnich Aurél előadó a döbbletet részletesen indokolván és reflektálván az állatorvosi egyesületnek e tárgyban beadott kérvényére

Miklós Ödön szóba hozza, hogy katonai állatorvosok iránti szükségletfedezésnél legyenek tekintettel az akadémice képzett elemre, a mi-

ben a hadügyminiszter bizonyára számíthat a magyar földművelésügyi miniszter legteljesebb támogatására. Ez irányban határozati javaslatot nyújt be.

Pulszky Ágost messze túlzottnak tartja az állatorvosi egyesületnek e tárgyban benyújtott kérvényében foglalt kívánságokat. A hadseregben szükségesek a magasabbrendű katonai állatorvosok, a kik amugy is katonai hivatalnokok, de szükségesek a gyógykövácok is és mind a kétféle igényt kell esetleg alsóbb rendű tanfolyam tervezésével lehetőleg gyakorlatilag kielégíteni.

Rakovszky István teljes elismeréssel adózik a katonai állatorvosok által a mai rendszer mellett kifejtett működésnek

Ugron Gábor pártolja Miklós Ödön határozati javaslatát.

Széchenyi Imre gróf csatlakozik Rakovszky és Pulszky véleményéhez. A dolognak velejét abban látja, hogy az intelligensebb elemnek derogál a kevésbé intelligens elemmel együtt lenni. A mai magyar nevelésnek ugy is az a baja, hogy minden irányban urat nevelünk. Szóló tehát elvileg nem helyeselné azt, hogy ma az összes állatorvosi szakmával foglalkozók, mindnyájan bizonyos tisztí niveaura törekednének, s ne lenne meg az az osztály, a mely ott az altiszteknek felel meg.

Miklós Ödön határozottan kijelenti, hogy a kérvénnyel nem vallhatja magát szolidáriának és hogy a határozati javaslattal csak módot akar keresni arra nézve, hogy a gyógykövácok jelenlegi kiképzése miképen történjék?

Ernusz Kelemen az ügy érdekében lévőnek tartja, hogy Miklós Ödön a maga határozati javaslatát visszavonja, nehogy a javaslat elejtése olykép magyaráztassék, mintha a delegáció a magyar állatorvosok érdekeit nem méltányolná.

A közös hadügyminiszter megnyugtató kijelentései után különben a határozati javaslatot feleslegesnek tartja. Hosszabb vita után az albizottság az összeget megszavazza és Szilágyi Dezső elnök összegezése alapján kimondja, hogy a jelentésbe oly passzus fog felvétni, mely szerint a közös hadügyminiszter tanulmány tárgyává fogja tenni, hogy vajjon az állatorvosi kar kiképzésénél az erre vonatkozó

magyarországi viszonyokra való tekintettel minő változások lesznek teendők.

A katonai élelmező kar béke-létszámának emelésére vonatkozó döbbletnél Gajári Ödön felemlíti az utolsó fegyvergyakorlatok alkalmával az élelmezés hiányosságára nézve felmerült tapasztalatokat és felveti a kérdést, hogy háboru esetén az élelmezési ellátás a honvédségre és a közös hadseregre nézve egységes lesz-e, a mit szóló kívánatosnak tartana.

Ugron Gábor kérdi, hogy Péterváradnak, mint várnak fenntartása indokoltnak mutatkozik-e most is, mert erödítési tekintetben nem áll kellő szintvonalon.

Krieghammer báró hadügyminiszternek bizalmasnak nyilvánított felvilágosításai után a különbözet tudomásul vették.

A negyedik tételnél, szükségdöbblet a katonai igazságügyi közigazgatás részére 29.706 kor. Münnich Aurél előadó részletesen ismertette a szükségdöbbletet, melyet tudomásulvételre ajánl.

Pulszky Ágostot kérdi, hogy a tétel kapcsolatban áll-e, vagy nem, prejudikál-e vagy nem, a katonai bírók és eljárás munkában levő reformjának. Kérdést intéz egyébiránt arra nézve is, hogy mennyire haladtak e reform előkészítési munkálatai.

Rakovszky István nagyon kívánsi volna a hadügyminiszter feleletére, bár előre tudja a feleletet, a mely már Kuhn hadügyminiszter óta jóformán ugyan az. A hadseregnek hozott nagy áldozatok után a legkevesebb, amit kívánni lehet, hogy a véradóval szemben modern büntetőjog és eljárás biztosítéka nyujtassék az egyéni szabadságra nézve. Felemlit egy esetet, hogy egy tiszt, a ki Möllersdorfban ül, kész lett volna tisztí rangjáról lemondani, csak hogy bűnygyében a polgári eljárás alá jusson. Nem tudja, miben áll a dolog, de szerfelett jellemző a helyzetre. A hadügyi kormánynak nagy súlyt kell helyeznie arra, hogy a hadsereg iránt a közvéleményben rokonszenvet gyökereztesen meg. Ez lehetetlen mindaddig, míg a büntető jogban az eljárás tekintetében a mai avult rendszer áll fenn. Kéri a minisztert, adjon végre kötelező nyilatkozatot arra nézve, hogy mikor fog életbelépni a büntető jog reformja.

Krieghammer báró megnyugtató válasza után a tételt megszavazták.

nászos durvasággal akarták meghódítani. Egy mérnök volt a szeretője s kitartott mellette hűségesen, hanem amikor azt áthelyezték a vidékre, körülnézett a fiuk között és Nalácya kapaszkodott bele. Kellott neki valaki s azt a valakit a törzsvendégek közül kellett kiválasztani. Végre is nem mehetett a másik kávéházba szeretőt keresni. — Különbem nem igen volt terhére a fiunak. Pénz dolgában még ő állott szolgálatára néha apró kölcsönökkel, a melyeket azonban minden elsején pontosan visszakövetelt. A dolgaiba nem szólt bele. Elolvagatta, a mit irt, de nem beszélt róla. Ha a fiatal ember megkérdezte, hogy tetszett-e neki a novellája, kitérően felelt. — O ahhoz nem ért. Hogy tudna beleszólani ilyesmibe — s a mellett, míg a fiu ócska fehéreneműt foltozta, megjelent az ajkai mögül az a csendes mosolygás, a mivel az embere munkáját kísérte, míg az az asztal mellett fűrgőn irta tele a papirosokat. — A fiu se mondta, ő se, de úgy látszik, hogy nem valami tulságos listelellettel viseltetett a szeretője munkája iránt. Egy derekasan megfoltozott hálóing fölleskítette. Mosolygott rajta s mutatta: — Ugye-e erősebb, mint a mikor új volt . . . Hanem a papirosok nem érdekelték.

A fiu ezek után úgy érezte, hogy a leány tulságosan műveletlen ő hozzá. Valami derék iparos ha elvonná, jól járna vele s lassan-lassan konok és engesztelhetetlen ellenségei lettek egymásnak. Mintha mind a ketten vártak volna valamira, hogy felmondjanak egymásnak. Szerettek volna valami nagyot veszekedni. A fiatal ember arra készült, hogy hozzávág va-

lamit a leányhoz. A lavort, a vizes korsót, vagy a kefét.

Csak egy kicsit oka legyen reá. Szadadulni akart tőle mindenképen. Maga sem tudta, hogy miért, de úgy érezte, mintha mindig zsandár állana a háta mögött. . . . Mozogni se tudott tőle. Minden lépésével belebotlott s néha a hátán érezte a pillantását. S ha visszapillantott, azt látta, hogy a leány csöndesen őtöget valami holmin s úgy el van foglalva, hogy észre se veszi, hogy ő is ott van a szobában. Nem lehet ezt tární.

Mintán az előadásnak vége volt, vacsorázní ment a színészekkel. Ide persze nem vihette el a leányt, bár szörnyen bántotta az, hogy tőstokat fognak mondani rá, megdicsérve a munkáját — s a leány nem hallja. Pedig hát itt megtanulhatná, hogy az ilyen embert meg kell becsülni. Nem terem minden bokerban egy másik . . . A koszorukat különben hazaküldte már s a színházból is hallhatta az a nőszemély, hogy nagyon tombolt a publikum. Azt nem le het letagadni. Különbem a harmadik felvonás után volt irtózatos a láрма . . . Nem hazudhatja le . . .

Egy kicsit bódultan ment haza. Bort is ivott, de inkább az szédítette el, hogy nagyon szépen megünnepelték a darabját. Sok író volt a társaságban. Némelyiknek lesárgállott az arcáról az irigység s egy-egy fakó szemből rááradt a féltékeny düh. Mindazonáltal nagyon szépeket mondtak nek. Már várta, hogy no most ki áll majd föl . . . ragyogott az arca s büszkén, a meglegedettség mámorával vágta bele otthon a zárba a kulcsot. Biztosra remélt

legalább annyit, hogy ma este megvárja a leány. Mond neki legalább annyit, hogy ügyesen hajolt meg . . . Attól tartott tunniillik, hogy félszeg lesz — s erről semmit se beszéltek a vacsorán.

A leány azután aludt. egyik karja a feje alatt a párnába süppedt, a másikat pedig végighevertette a paplanon. Az ajtócsapásra éppen csak egy nagyobb lélekzetet vett, mintha jól akarna lakni a friss levegőből s egyentetesen, nyugodtan tovább szuszogott. A férfi megállott az ágy előtt s komoran bámult rá, magában pedig ingerülten mormogott: — szemtelenség, szemtelenség. — Ahogy ezt a meztelen karú lányt itt maga előtt feküdni látta, dühöngeni kezdett. — rbadta, ebadta — s vagy háromszor is a hátára ütött, hogy ébredjen. Végre föltápaszkodott a leány. Felült az ágyban és rábámult.

— Mit akarsz?

A fiu elfordult.

— Semmit. Ha azt se tudod, hogy mit akarok, hát akkor nincs semmire szükségem. — Végre is már másfél éve egymással élünk, hát részt vehetnél egy kicsit a dolgomban . . .

A leány fölfonta az egyik vállát a dus, nagy fekete hajáig és rábámult.

— Mit akarsz? Fölzavarod az embert, a mikor legjobban alszik, aztán azt se tudom, hogy miért . . .

— Jól van no, csak aludj.

A leány hajlandónak is mutatkozott erre. Fészket gyurt magának a karjával a párnába s ujra lefeküdt. Már a szeméit is behunyta, de

TÁVIRATOK.

Széll és Körber.

Bécs, május 30. Körber osztrák miniszterelnök ma délelőtt hosszabb látogatást tett Széll Kálmán magyar miniszterelnöknél.

A bur háború.

London, május 30. A veszteségekről szóló hivatalos lista szerint a múlt héten Dél-Afrikában elesett 42 és megsebesült 99 ember. Legnagyobb részük a standertoni ütközetben esett el vagy sebesült meg.

Mahelka Károly ügye.

(Hivatalvesztés; felelősség a határozat ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 30

A város főpénztári ellenőrének sikkasztási ügyében Aradváros fegyelmi-választmánya — mint ezt annak idején megirtuk — meg hozta határozatát, melylyel Mahelka Károlyt hivatali kötelességeinek megszegésében, több rendbeli sikkasztás és okirathamisításban vétkezőnek mondotta ki s öt hivatalának elvesztésére ítélte.

A fegyelmi határozat ítéltető része így szól:

Mahelka Károly városi pénztári ellenőr hivatali kötelességeinek megszegésében, több rendbeli sikkasztás s okirathamisításban fegyelmileg vétkezőnek kimondatik, az 1886. XIII. t. c. 1. §-a és a 9 §. alapján a büntető eljárásra való tekintet nélkül hivatalvesztéssel büntetettik. Egyben az 1886. XIII. t. c. 9. §-ának rendelkezéseire képest a városi pénztárnak okozott károk megtérítése iránt felelőssége kimondatik, s köteleztetik, hogy az elsikkasztott 1200 koronát, annak 1898. évi július hó 1-től számítandó 6%-os kamatait, az elsikkasztott 100 koronát és annak 1901. évi március 12-től számítandó 6%-os kamatait, az elsikkasztott 30 koronát s annak 1901. évi március hó 18-ától számítandó 6% kamatait s végül az elsikkasztott 90 koronát s annak 1901. évi március 20-tól számítandó 6%-os kamatait, összesen 1420 koronát s kamatait a városi pénztárnak megtérítse.

Végül miután Mahelka Károly beigazolt cselekményei a büntető törvényekhez képest is büntetendők, jelen határozatról a fent idézett t. c. 16. §-hoz képest a helybeli kir. ügyészség a büntető eljárás megindítása végett a szükséges adatoknak közlése mellett értesítettik.

Az indoklás terjedelmesen elmondja, hogy milyen módon követte el Mahelka a sikkasztásokat. Ezeknek elpalástolására a városi tisztinyugdíj alapról vezetett főnaplót 1898. év július havától kezdve rendszeresen meghamisította, vakarásokat és kiigazításokat eszközölt benne. A legtöbb sikkasztást azonban egyazon módszer szerint végezte. Amikor valahova pézst kellett küldeni, a kiadóhivatal által kiállított, s a tanács pecsétjével ellátott postautalványt eldobta, maga kisebb összegről új utalványt állított ki, s azt a pecsétjével látta el. A postai föladó vevényt aztán megfelelően hamisította s így csatolta a pénztári naplóhoz. Így 1901. március 12-én a buttyini adóhivatal részére 179 korona 81 fillér helyett 79 korona 81 fillért adott föl, 1901. március 18-án a radnai adóhivatal részére 43 korona 70 fillér helyett 13 korona 70 fillért, Ménes község részére 1901. március 20-án 98 korona 05 fillér helyett 8 korona 04 fillért, A föladó vevényt az eredeti összegré meghamisította, a különbözetet pedig elsikkasztotta. Az összes sikkasztások 1420 koronát tesznek ki.

A határozat ellen, melyet Mahelka magára nézve tul-szigorúnak és sérelmesnek tart, tegnap felelősséget adott be Urbán Iván főispánhoz, mint a város közigazgatási-bizottságának elnökéhez.

A felelősségesben Mahelka a számvevőséget támadja meg elsősorban a hiányos és felületes ellenőrzésért. Felelősségének ide vonatkozó része így hangzik:

A fegyelmi határozat és a számvevőség szerint a tisztinyugdíj főnaplók 1898. év július havától kezdve rendszeresen meghamisítottak, de miután a segédnaplók helyesen állítottak ki, a hamisítást sejtteni sem lehetett. Ezen állítást maguk a főnaplók cáfolják meg. A számvevőség ugyanis esténként, a rovancsolások alkalmával a záradékot mindig csak a főnaplóra vezette rá, s egyetlen esetben sem a segédnaplóra, mit igazol azon kö-

rülmény is, hogy a segédnaplók egyikén sem található rovancsolási záradék. Már pedig ha a számvevőség a megejtett rovancsolások alkalmával a naplót kötelességszerűleg átvizsgálta volna, mindjárt az első esetben elvághatta volna minden útját a hiányzó összeg további elpalástolásának. Hiszen szakemberek előtt egyenesen képtelenség a számvevőség ezen állítása, mely magán viseli az önvédelem bélyegét, és sejtetni sem akarja a felettes hatósággal, hogy nemcsak a szabályok-előírta módon, hanem egyáltalában nem is vizsgálta át a szóban forgó naplót.

Azt mondja továbbá a számvevőségi jelentés, hogy a rovancsolási záradék összege vakarással és kiigazítással 1200 korona erejéig megkisebbitetett és minthogy az összesítésben ezen napló már meghamisított végösszeggel szerepelt, a hiány a rovancsolásnál egyáltalában felfedezhető nem volt. Itt ismét magukra a naplóra hivatkozom. Ezek egészen mást felelnek, mint amit a számvevőség önvédelmére kieszelt. Ezek azt bizonyítják, hogy a rovancsolások alkalmával a számvevőség 1900. év derekáig a naplók lezárását folyton oly módon eszközölte, hogy az előző havi maradvány helyes átvezetéséről, az oldalösszeg helyes átviteléről sohasem szerzett meggyőződést, hanem könnyebb oldalról fogván fel dolgát, a naplóra a valóságnak soha meg nem felelő záradékot vezetett rá. Ilyen körülmények között soha nem is volt szükség a záradékoknak vakarással való kiigazítására. És ezt a számvevőség le nem tagadhatja, hacsak nem tagadja az ezt bizonyító naplók létezését. Ilyen ellenőrzés mellett — a számvevőség szemével nézve — a hiány tényleg soha felderíthető nem volt, mert a számvevőség gyakorolta kötelességtudás mellett a pénztár egész álladéka elvihető s az így keletkező hiány az örökkévalóságig elpalástolható lett volna.

A számvevőség ellenőrzésének módját bírálva, így folytatja felelősségét Mahelka:

Ime a számvevőségi ellenőrzés a maga teljességében, ime a számvevőség, melynek még az ellenőrzés alfajáról-omegájáról sincsen fogalma. Hiszen a számvevőség részéről tapasztalt ilyen ellenőrzés már magában elég ahhoz, hogy könnyelmű embert sikkasztásba sodorjon s azt hosszú éveken át palástolhassa. A számvevőségnek mulasztásai révén beállott vétkeisége mellett nem nyugodhatok bele felettes hatóságomnak azon intézkedésébe, hogy a számvevőségnek egyoldalú, elferdített utmutatása alapján kizárólag ellenem vezetett vizsgálatot és nem egyidejűleg azon számvevőség ellen is, mely kötelességének szakadatlan és kézzel fogható elmulasztásával szintén fegyelmileg büntetendő cselekményt követett el.

Méltányossági oldalról tárgyalván a továbbiakban ügyét Mahelka, egy a múltban előfordult hasonló sikkasztási esetet hoz fel annak igazolására, hogy vele igazságtalanul bántak el. Felelősségének ez a része így szól:

Az ügy a fegyelmi határozattal elintéztetvén, felettes hatóságom most már lelkiismeret-furdalások nélkül állítja, hogy ő az igazságot szolgálta, azt az igazságot, amelynek mindenkivel szemben és minden körülmények között igazságnak kell lennie. De volt rá eset, mint ezt az alábbi példa igazolja, hogy jobban szeretett igazságtalan lenni és annak állott.

Történt pedig, hogy elődöm, a most már nyugdíjazott Nesszel Ferenc, 1893. év második felében a házi pénztárt megillető legeltetési díjakból kisebb-nagyobb összegekben 2400 koronát sikkasztott el. Nyílt titok ez, melyről a városban csak kevés ember nem tud, számtalan tanut nevezhetnék meg, de csak azokra hivatkozom, a kik állásuknál fogva a dolgot legközvetlenebbül ismerik. Ezek: a törvényhatósági bizottság által kiküldött számvizsgáló, az akkori főpénztárnok, a két pénztári ellenőr, a főszámvevő, (Mahelka

egyszerre csak mosolyogni kezdett s újra felült az ágyban.

— Igen, a koszoruk. Hazahozta egy hor-dár... Holnap fölakaszthatod majd a falra. Szépek...

— No és aztán... Egyébb nem volt szép?

— Mi?

— Az este, az egész este...

Vontatva felelt a leány.

— Szép, szép, hanem hát nem értek én ahhoz. Egy ilyen kávéleány mit tudja, hogy ti hogy csináljátok. Én nagyon figyeltem, de mégse értek mindent. Ezt nem lehet nekem rossz néven venni. Kevés iskolát végeztem...

A fiu meg volt sértve. Türelmetlenül beszélt s hadonászott a karjaival.

— No hát mit nem értettél? Majd megmagyarázom.

A leány álmosan törülgette a szemét s unta a beszédet.

— Azt se tudom, hogy a férj miért megy vissza az asszonyhoz. Nem magyarázod meg elég értelmesen. A többinek igen, a tanultabaknak, hanem én nem értem. Jobb lett azóta az asszony, vagy aljasabb lett az ember? Hogy kerülnek össze? Nem mondd, sehogyse mondd...

— Dehogyan nem.

— Hát magyarázd egy kicsit.

A fiu kellelően nézett rá s vontatottan, kedvetlenül beszélt.

— Van hézag mindenben. Itt-ott egy kis hiba...

— Azt se értem, hogy minek tapsoltak

olyan nagyon a harmadik felvonásban, a mikor az asszony olyan szépen beszél. Szép, szép, de nem mond semmi érdemeset. — Mit akartál ott... Csupa szó. Vártam, hogy valami következzen már...

— Hiszen következett. — Visszaveszi az ura...

— Abból következett? Minek?

— Tul-ságosan kritikus vagy.

— Dehogy, csak hogy ha nem értem, hát nem mondhatom csakod, hogy tetszett. És nem akarok neked ilyen csunyán hazudni. Az ember így az üzletben hozzászokik ahhoz, hogy dennek tudja az okát. — Rumot hozok föl, mert elfogyott, több cukrot rakok ki, mert több a vendég... Mert, mert, mindig egy mert... Hanem ebben a te szindaraoodba, ahogy az ember odáig jut, hogy mert, hát mindjárt megakad. Nem úgy mondom, mintha rontani akarnám a kedvedet, hanem mert úgy érzem...

— Jó, jó...

A fiu kiabálva dobálta le magáról a kabátot, meg a mellényt.

— Beszélj a levegőbe. Mit értesz te ahhoz.

— Hiszen nem is mondom.

A fiu dühösen pislogott reá. Utálta — s elfordulva tőle most már újra kiabált.

— Unom a komédiádat. Tartsd meg a véleményedet. Az irodalomba beleszólnak már a kasszirlányok is.

S most már véglegesen elhatározta, hogy kilődítja holnap.

ezen mindegyikének nevét ki is írja felebbezésében) továbbá a számvevőség ez idő szerinti egész személyzete és végül a Nessel Ferenc által az 1893-ik évben a legeltetési dijakról vezetett pénztári naplók. Midőn a sikkasztás kipattant, a felettes hatóság módfelett megszeppent. *Hallgatás, vagy a mintaadministrációnak pellengérré állítása*: — e kettő között kellett választani. Es felettes hatóságom, kinek a sikkasztás elkövetője kedves embere volt, a hallgatást választotta. A vizsgálat a forma kedvéért megindul, Nessel Ferenc az elsikkasztott 2400 korona tőkét és ennek kamait 1894. év január havában megtéríti, miről az említett évi és havi pénztári napló tesz tanuságot. A felettes hatóság befolyásának egész latbavetésével megadja az utasítást a vizsgálatot vezetőnek, akik alávetették magukat a felsőbbség akaratának. Az így kényszerűségben tartott vizsgálat-vezetők, elnyomva a lelkiismeret szavát, pontosan teljesítették mindazt, amit a felettes hatóság kötelességüknek állított. Az ügy megvizsgálatott és a felettes hatóság rendelkezésének meg lett a fogantatja: a fegyelmi választmány ötven korona pénzbüntetéssel sújtja a vétkest és a felettes hatóság a javakorabeli, munkaképes férfit a félrevezetett törvényhatósági bizottsággal évi 1200 korona nyugdíj-ellátással nyugdíjaztatta.

Nessel Ferencet nem érte az én végzetem, az én szomorú sorsom. Az ő bűnét megbocsájtotta a felettes hatóság, pedig az én esetemben sem szenved anyagi veszteséget, vagy károsodást a város közönsége, mert 2400 korona tisztibiztosítéskomból bőven kikerül a hiány.

Tehát egy ugyanazon elkövetett vétségért az egyiknek 50 korona pénzbírság és nyugdíjaztatás, a másiknak hivatalvesztés és büntető eljárás jut részül!

Nessel Ferenc esete világosan tükrözteti felettes hatóságomnak az igazság iránti érzékét és pártatlanságát: sikkasztani szabad, de büntetlenül csak annak, a ki bírja a felettes hatóság jóindulatát és pártfogását. Felettes hatóságomnak bizonyára nagyon rosszul esik hallani ezeket a keserű, de megtörtént igazságokat, hanem a jog és törvény lábával taposásával ő maga kényszerített azok elmondására.

Felebbezése további részében Mahelka arra kéri a fegyelmi választmányt, hogy ügyét felülbírálás végett a belügyminiszteriumhoz terjesszék fel; végül Urbán Iván főispántól kéri, hogy az ügyében megejtett vizsgálatot a szóban forgó naplók alapján lelkiismeretes és pártatlan szakembereivel vizsgálta felül, másrészt pedig a Nessel Ferenc-féle ügyben a vizsgálatot rendelje el és ezek megtörténte után igazságos ítéletét hozza meg.

Ez volna az érdekes felebbezés tartalma, mely jogi szempontból bizony kevés eredményre való kilátással fogja utját megjárni. Tény, hogy a bíróság előtt enyhítő körülményül szolgálhat a hanyag ellenőrzés, a mennyiben ez Mahelka sikkasztásainál fennforgott. De a való szempontjából tekintve a dolgot: azon körülmény, hogy az ellenőrzés nem precíz, még nem jogosít fel senkit arra, hogy azt kijátsza és sikkasztson. Mert hiszen sikkasztani még akkor sem szabad, ha egyáltalán nem is volna ellenőrzés.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Gringoire, vigjáték; Pajkos diákok, operetta. Nyáray Antal vendégfelléptével.
Szombat: Sabin nők elrablása, bohózat. Nyáray Antal vendégfelléptével.

A dolovai nábob leánya.

— Május 30. —

Mariházy Miklós ma már nagyobb feladat megoldására vállalkozott, mert Tarján Gida alakja erős, kiforrott színésztehetséget is próbára tesz. A kezdő színész szinte legyőzhetetlen akadályok előtt áll: az érzelmek, a szenvedélyek egész skálája áll előtte, azoknak méltó kifejezése, méltó megnyilatkozása nagy színpadi rutint tételeznek fel, melyet a megfigyelés, ha még oly intenzív is az, meg nem szerezhet, Mariházy-nál meg van az intenzív megfigyelés, ez az ő előnye, de ha ebben a szerepben ez nem elegendő, nem az ő hibája.

Ebből az alpból kiindulva kell tehát Mariházy Tarján Gidáját megítélni, és ezen korlátok között maradva, elismeréssel kell lennünk iránta, mert volt egynehány olyan jelenése, mely a verizmus erejét nem nélkülözte és ezáltal jó hatással tudott lenni a közönségre. Ma is tapsot kapott a vendég majdnem minden felvonás után, sőt közelálló tisztjei babérkoszorúval is lepték meg. Ez a koszoru buzdítással szolgáljon a vendégnek arra, hogy sajátítsa el még mindazon tulajdonságokat, melyek meleggé, közvetlenné teszik a színész játékát és alakítását.

A többi szereplő: *Tomcsányi* Russi (Szentirmayné) *Menszáros* Margit (Jób Vilma), *Rubos* Árpád (Bilicky kadét), *Bács* (Merlin) és *Széké* (Loránt hadnagy) az ismert jók. *László* Gyula minden volt a világon, csak huszárkapitány nem. Eféle szerepet kár reá osztani.

* *Nyárai Antal vendégjátéka.* *Nyárai* Antal a legnépszerűbb komikusok közé tartozik és a míg Aradon játszott, széles jókedvével, mulatságos ötleteivel valóságos kedvence volt a közönségnek. A holnap esti vizionlátás tehát bizonyára őszinte öröme fog szolgálni a közönségnek. Első fellépte *Gringoire*-ban lesz, melyet Nagyváradon erős sikert aratott bizonyítékul annak, hogy Nyárainak nemcsak komikai vénája, hanem érző szíve is erős. *A pajkos diákok* Flekje, melyet szintén ez este fog eljátszani, a vendég legjobb szerepei közé tartozik. Nyárainak már ma kellett volna megérkeznie, de a nagyváradai műsor váratlanul ott fogta. Csak úgy fog holnap Aradra érkezni, hogy még az éjjel előadás után Nagyváradról Szajolon át jön, hol a délelőtti vegyesvonatot megkapja. A műsor is megváltozik a mennyiben Nyárai három estére fog itt maradhatni. Így szombaton *Sabin nők elrablása* bohózatot játszik. *A vigéceket* pedig vasárnapon. A *Sabin nők elrablásában* Nyárai a ripacs igazgatót játsza.

* *Géci István, mint operettszerző.* *Géci* István, a kit eddig nagyobbára csak népszínművei után ismert a színházjáró közönség, most egy magyar tárgyú operettet fejezett be *A három góbé* címmel. Az operett a török hódítás korában játszik, Budavár bevétele előtt. Zenéjét *Borsai* Samu, a kolozsvári honvédek karmestere szerezte, és a Népszínház már el is fogadta előadásra.

* *Pálmaynak férfi kell.* A diva Nagyváradon vendég szerepel a *Szép Heléná*-ban. A nagyváradai színgazgató úgy tervezte, hogy *Páris* szerepében *Amon* Margit lesz a partnere *Pálmay*nak s erről értesítette is a művésznőt. Másnap azonban sürgőnyt kapott a direktor, melyben *Palmay* a következő három szóban tiltakozik a női-partner ellen:

„Nekem férfi kell

Pálmay.“

Nagyváradon jót mulattak az elmés táviraton. Az eredménye mégis meglelt, hogy *Páris*-t *Amon* Margit helyett *Perényi* József játszotta.

* *Az Oratórium-egylet* folyó hó 31-én, pénteken este pontban 8 órakor a templom-utcai polgári fiúiskola nagytermében a Szentháromság-szobor leleplezésekor előadandó miséből *zenes-főpróbát* tart. Az elnökség kéri a t. mű-

ködő tagokat, hogy a főpróbán pontosan s teljes számban szíveskedjenek megjelenni.

* *Uj intendáns, uj igazgató.* A magyar királyi operaház igazgatójának, *Mészáros* Imrénének, mint beavatott színházi körökben általánosan beszélnek, megrendült az állása, részint a zenekari tagoknak memoradumügyében való magatartása, részint bizonyos köröknek ellene folytatott aknamunkája folytán és egy újabb verzió szerint talán már a jövő héten megválnak állásától. Egyik eléggé abszurd verzió szerint *Beöthy* László lenne a Nemzeti Színház és az Opera közös igazgatója, *Verő* György pedig a művezető-igazgató. Ha ez a kombináció megvalósulna, ugyanezen forrás szerint az intendánsi állás megszűnnék és a belügyminiszteriumban kormánybiztosi állást szerveznének, mely az összes hazai színészeti ügyek felügyeletével és vezetésével járna. Erre az állásra, miután *Keglevich* István gróf elmenetelének már ugyancsak itt volna az ideje, *Bezerédj* Viktor, a belügyminiszteriumban a színészeti ügyek jelenlegi előadója, volna kiszemelve. Lehetséges, hogy a jelzett változások egyelőre csak részben fognak életbelépni. Legközelebbre várható az opera igazgatói állásának betöltése, a melyre *Verő* György az egyedüli komoly aspiráns.

* *Az odakinált szegedi színház* cím alatt egyik szegedi lapban a következő érdekes közleményt olvassuk: „A szegedi színházról, mely a jövő évben igazgatót fog cserélni, itt is, ott is beszélnek a lapok azon alkalomból, hogy *Krecsányinak* visszaigérték a temesváriak a színházukat. A vidéki színgazgatók, akik régi helyükről mozdulni kívánnak, persze leginkább érdeklődnek a színházunk iránt. A szabadkai Friss Újságot például már arról értesítették, hogy az ő színházuk igazgatója - *Pesti* *Ihász* Lajos is Szegedre gravitál és kilátása is van a szegedi színházra, mert dr. *Tóth* Pál Szeged városi főjegyző — ugymond a lap — fölkereste a most Szentesen működő *Pesti* *Ihász* Lajost és fölcsólitotta, hogy a szegedi színházért pályázzék. Azonban ezen igazgató igen válogatos lehet, hogy előnyt ad Szeged fölött a nagybecskereki színikerületnek. Mindez igen komolyan van lenyomtatva a szabadkai Friss Újságban. Csak az a hibája a komoly hírnek, hogy a szegedi főjegyző nem kínált meg senkit a szegedi színházzal, még *Pesti* *Ihász* Lajost sem, ennél fogva a szabadkai újság aggodalma egészen alap nélkül való.“

Az ország polgármesterei Aradon.

(Városok pénzügyi szövetezete.)

— Az Aradi Közlöny tudóstíjából. —

Arad, május 30.

Kissé körülményesebb munka kellett ezuttal ahoz, hogy a polgármesterek kongresszusát összehívni lehessen. Egy csapásra sehogyssem sikerült a dolog, hanem a teljes közönyösséget kellett előbb felrázni bizonyos kérdésekkel, melyekre a polgármesterek válaszoltak és e válaszok többsége, tehát csak a többség, a kongresszus összehívása mellett döntött. Nem tudjuk, hogy e döntést befolyásolta-e vajjon az is, hogy e meghívó levélben erősen hangsúlyozva volt a közköltésen való bankettezés mellőzése, elég, hogy a többség már határozott s e határozat értelmében Aradon megint tanácskozni fognak a törvényhatósági joggal felruházott városok polgármesterei.

A polgármesterek nem lelkesednek valami nagyon a szövetezési eszméért, de sokan közülük következetességet látnak abban, hogy ha már elkezdtek a kongresszusozást, ne hagyják abba mindjárt az első tanácskozás után, végre is mi baj származhatik egy kongresszusból, melyről tudva-tudja minden ember, hogy se nem árt, se nem vét.

Ezuttal a polgármesterek kongresszusának

legfontosabb program-pontja a városok által alakítandó kölcsön-szükségleti szövetkezet lesz. Egy nagy pénzügyi kérdés ez, mely valószínűleg gondos körtekintéssel van már előkészítve, javaslatokkal felszerelve és okos indokolással ellátva.

E tervezetben egy igen figyelemreméltó pénzügyi kérdés van fölvetve. — Megpendíti ugyanis egy az összes törvényhatósági városok által alakítandó kölcsön-szükségleti szövetkezet eszméjét, amely szövetkezetnek a kötvényei révén a városok olcsóbban elégíthetnék ki hitel-szükségleteiket.

A szövetkezet tagjai lehetnének nemcsak a törvényhatósági, de más városok is. Minden város vagyonához mért üzletrészszel vehet részt a szövetkezetben. Az üzletrész nagysága lehetne 1000 korona s ez esetben például Arad legalább 20 üzletrészszel léphetne be.

Azon városok, amelyek a szövetkezet-től hitelt nyernek, a hitelösszeg egy kis százalékát üzletrészek vételére tartoznak fordítani.

A befizetendő üzletrészek képeznek a szövetkezet vagyonát, mely elsősorban szolgálja fedezetül a szövetkezet által kibocsátandó papiroknak. További fedezetét képezné vagy a szövetkezet tagjainak vagyona, vagy az állam garanciája, vagy mindkettő.

Szükséges, hogy a szövetkezet papirjai blyegilleték- és adómentességben részesüljenek és hogy óvadékképességgel bírnak és maga a szövetkezet minden kedvezményt megnyerjen. E tekintetben külön törvény volna hozandó.

Megengedjük, hogy a polgármesterek kongresszusa létesíti a pénzügyi szövetkezetet és kimondja elméletben, hogy létesítendő volna egy olyan szövetkezet, mely a városoknak olcsó kölcsönt fog nyújtani, de vajon remélhetik-e a polgármesterek azt, hogy a városok olyan mennyiségű részjegyet vesznek át a szövetségtől, mely elég jelentékeny összeget képvisel arra, hogy vele a városok hiteligenyét kielégíteni lehessen? Remélhető-e, hogy egy ilyen szövetség olcsóbb pénzt adhatna a városoknak, mint a milyent a pénzpiac most nyújt? S vajon nem kell-e számot vetni azzal is, hogy a városok közgyűlésein majd úgy fognak-e gondolkodni erről a szövetségről, mint a hogy erről a polgármesterek első kongresszusán gondolkodtak?

Sokat lehetne még mondani a kongresszus tárgysorozatának ezen egyetlen pontjáról. Pedig a tárgysorozaton sok ilyen pont lehet még. Miért áltatnók hát magunkat is, másokat is azzal, hogy a polgármesterek kongresszusának más jelentősége volna, vagy lehetne, mint a milyen a többi kongresszusoknak van, vagy lehet.

Mindezek dacára érdeklődéssel várjuk az aradi tanácskozást már csak azért is, mert mikor arról volt szó, hol tartsák meg a kongresszust, Szegeden egyes naiv gondolkozású férfiak politikai vihart akartak ebbe a kongresszusba belemagyarázni. Vajon Aradon lesz-e hát vihar, avagy szélcsend lesz csupán; szélcsend, melyben egy utolsót lélezkzik még a polgármesterek kongresszusának szokatlan gondolata.

SPORT.

+ Az aradi atletikai club holnap, pénteken este fél 9 órakor választmányi ülést tart a Központi-kávéház külön termében.

+ Aradi győztesek a temesvári versenyen. A temesvári „Velocitas” kerékpár-egyesület vasárnap délután saját versenypályáján országos kerékpár-versenyt rendezett, melyen az aradi kerékpárosok több díjat nyertek. Így a vendégek versenyében Petkovits Béla, az aradi

Meteor kerékpárklub tagja harmadik, a dél-magyarországi egyetemes bajnoki versenyében első, és a több ülésű gépek versenyében Ludviggal második lett. Az egyetemes versenyszámban három győztes került ki a Meteor tagjai közül: 1. Petkovits Béla, 2. Blaskovich Ernő és 3. Gömörly György.

A primadonna fizetése.

(Örley Flóra Krecsányi Ignác ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 30.

Nemcsak művész-, hanem jogász körökben is élénk érdeklődés tárgyat képezi már évek óta az a pör, amelyet Örley Flóra színésznő még 1895-ben indított Krecsányi Ignác szegedi színházgáza ellen a budapesti törvényszék előtt 35,700 korona tőke iránt. Ugyanazokban a körökben most ismét aktuálissá vált a per megvitatása, mert jöllehet, a törvényszék kétszer elutasította a felperest keresetével, a múlt hetekben a budapesti kir. ítélőtábla az első bíróság ítéletét megváltoztatta olyképp, hogy a színházgáza 11,000 korona megfizetésére kötelezte 11 óra járó fizetés címén s megítélte ennek az összegnek 1895. június hó 1-étől folyó 5 százalékos kamatait is, amelyekkel együtt hozzávéve a per költségeket is, körülbelül 16,000 koronát tesz az a summácska, amelynek terhe Krecsányira van hárítva.

A per tárgya a következő:

Krecsányi 1894. november havában szerződött Örley Flórát egy évre 1000 korona havi fizetésért Pozsonyban, Temesvárott és Budán fölváltva működő színházához. Örley Flóra Pozsonyban a *Piros bugyelláris* című népszínműben föllépett, de a közönség és sajtó annyira visszautasította, hogy az ottani színházi bizottság másik primadonna szerződését követelte Krecsányitól.

Krecsányi a föllépés után való napon a szerződés és színházi törvények értelmében egy óra fölmondta a szerződést s kivánta a választott bíróság összehívását, amely hivatta lett volna dönten a fölötte, hogy a szerződés felbontására van-e elég ok, vagy nincs. Krecsányi a maga bíráit Berki Ferenc és Raskó Géza színészek személyében meg is nevezte. — Örley Flóra ellenben kijelentette, hogy ő választott bíróság döntésének nem veti alá magát s mert neki Pozsonyban mindenki ellensége, csak Budán fog újra föllépni. Krecsányi ezen föltételt nem fogadta el, hanem ragaszkodott a zsüri döntéséhez. A művésznő erre azzal a megokolással, hogy ő beteg, kijelentette, hogy a fővárosba utazik, ahol gyógyíttatni fogja magát, de a zsüri döntését el nem fogadja.

Még ugyaznap éjjel tényleg el is utazott Pozsonyba és beperelte az igazgatót 12 óra járó fizetés és kártérítés iránt. A törvényszék a követelésből csak az első hónapra járó 700 koronát ítélte meg, de egyéb igényével elutasította a művésznőt azért, mert őt tekintette szerződés-szegőnek. A kir. ítélőtábla azonban elrendelte a szakértői bizonyítást annak a kérdésnek eldöntése végett, ha vajon igaz-e Krecsányinak az az állítása, hogy Örley Flóra elvesztette a hangját annyira, hogy ezáltal a szerződésben magára vállalt szerepkör betöltésére képtelenné vált.

Az énekpróba a fővárosi zeneakadémia termében folyt le. Zimay László, ifj. Bokor József és Márkus József szakértők azt a véleményt mondták, hogy bár Örley Flóra hangja kopottas, ércnélkül való, de mert az egyvonalas c-től a háromvonalas des-ig terjed s nem nélkülöz annyi kellemet, hogy őt szerepkörének betöltésére képtelenné lehetne mondani, — ennél fogva hangbeli szempontból képes a sze-

repkörének betöltésére. Az első bíróság a szakértői vélemény dacára újból elutasította felperest keresetével, mert őt tekintette szerződés-szegőnek, míg a kir. ítélőtábla marasztaló ítéletet hozott éppen a szakértői vélemény alapján és főleg azért, mert bár bebizonyított-nak kell venni, hogy Krecsányi eljárását a választott bíróság döntése alá kivánta bocsátani, Örley Flórát végleges elutasítása dacára sem lehet szerződés-szegőnek tekinteni, mert ő azt kivánta, hogy Krecsányi őt még egyszer léptesse föl Budán, alperes pedig ezt megtagadta.

Ez a két ellentétes ítélet kerül most Krecsányi Ignác felebbezése folytán a kir. kuria döntése alá.

Hogyan ír Mikszáth Kálmán.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, május 30.

A nagy palóc, aki mióta nem szerkesztő többé, újból beleszeretett a litteraturába, mostanában ritka buzgósággal látott ismét az íráshoz. Alig látni őt nappal. Egész napon át családja körében és az íróasztalnál időzik. Este bujlik ki patriarkális otthonából s ilyenkor a szabadelvű-klubba megy, ahol régi jó barátai rendszeresen körülveszik, és hallgatják jóízű elbeszéléseit, ötleteit, politizálásait, a melybe mindig belevonja érdekes megfigyeléseit.

— Hallod-e Kálmán — szolt a minap egy képviselőtársa hozzá — honnan van az, hogy te irtózol az asszonynépségtől, mégis úgy ismered a karakterüket, sajátságukat, szeszélyeiket, mintha egyebet se tennél, csak körülöttük legyeskednél?

— Hát az igaz, hogy ritkán kerülök nőtársaságba, azonban csalódtok, ha azt hiszitek, hogy irtószomtól, de a tartózkodásomat sehogyszem tudom leküzdeni, vagy csak ritkán, de annál inkább megfigyelem őket. Általában a megfigyelés a főfegyverem az írásban. Egy tekintetből, egy megjegyzésből következtetek, és ritkán csalódom. Különben is nem szeretek sablon szerint írni. Minden dolgom előtt tanulmányozok, kutatok régi krónikákban, leírásokban, a fővárosban, a falusi nyaralásomban és a sorok közül olvasok ki egész történeteket, melyek aztán ott zibonganak a fejemben, a míg a papírra nem vetem őket.

Régen egyszer találkozom néhány jó Salamon Ferencel, a történetíróval.

— Barátom, — mondom neki — ti azt írjátok, hogy egyszerre két királyunk is volt: Ferdinánd és Zápolya. Helyes! Így volt! De ti tovább nem mentek. Én meg tovább megyek és azt mondom: akkor minden megyének, vagy a legtöbbször két főispánja, két alispánja és kétféle szolgabírói voltak. Ferdinánd is kinevezett főispánokat, Zápolya is. A Ferdinánd hiveinek is külön voltak alispánjaik és szolgabíráik és a Zápolya hiveinek is. Már most mi történhetett. A Zápolya hivei közül összeveszett Nagy János, Kiss Andrással, elmentek a szolgabíróhoz s az Nagy Jánosnak adott igazat. Mit csinált erre Kiss András? Persze, hogy nem volt megelégedve az ítélettel. Fogta magát és elment a Ferdinánd szolgájához és ettől kért igazságot. Persze, hogy ez ennek adott igazat, már azért is, hogy meghódítsa. Ebből csináltam aztán egyik palóchistoriamat.

— Most meg a régi viseletek között kutatok. A szelistei asszonyokról írok most. Ezek arról nevezetesek, hogy a legszebbek voltak az összes magyar asszonyok között. Kutatom, mitől voltak olyan szépek? Aztán meg milyenek voltak a szokásaik, a viseletük? Olvasom a régi asszonyok viseletét. Rábukkanok arra, hogy milyen fejkendőket viseltek. No ebből egészen szép szerelmi történeteket lehet szólni. Az egyik asszonynak ilyen volt a fejkendője, a másiknak amolyan. Az egyik a kendője csücskét oldalra tette, a másik előre, — mindennek biztosan volt valami jelentősége. Másként viselte a férjes

asszony, másként az özvegy és megint másként az elvált asszony. No, már ebből bizonyos, hogy a kerdőviselőnek is különféle divatja volt, mert az asszony soha sem lehetett el divat nélkül...

No de majd meglátjátok, hogy mit csináltam én ebből?

— Mikor?

— Már a jövő héten olvashatjátok.

MULATSÁGOK.

(=) **Népünnepély Lippán.** A magyarországi vöröskereszt lippai fiókja június hó 2-án a sörházkertben jótékony népünnepélyt rendez változatos és érdekes programmal. Lesz gyermekkocsik felvonulása, kugli verseny, világposta, korzó, konfetti stb. Este élő képek előadása, aztán tánc. Belépti díj személyenként 60 fillér, kezdete délután 4 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a mulatságot a következő vasárnap tartják meg.

Uj leányiskola Aradon.

(Az iskolaszék ülése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 30.

Aradváros iskolaszéke a városháza kistermében ma délután 5 órakor Salac Gyula polgármester elnöklete alatt ülést tartott. Az elnök megnyitván az ülést, üdvözli a tagokat, akik szép számmal jelentek meg.

Az ülés legérdekesebb tárgyát egy magánjellegű nyilvános felső leányiskola létesítése képezte.

Somogyi Gyula kereskedelmi iskolai tanár kérvényt nyújtott be a városi tanácshoz, melyben egy ilyen iskola felállításához a város erkölcsi és anyagi támogatását kéri. Somogyi Gyula úgy érvel, hogy miután Aradon ugyanis kevés leányiskola van. Egy új szak-intézet föltétlenül szükséges. — A fennálló iskolák a parallel osztályok dacára zsufolásig telve vannak, 62 növendék jár egy-egy osztályba. Ezen indokokra támaszkodva kéri Somogyi, hogy a létesítendő magánjellegű intézetet a város anyagilag támogassa, az első évben 600 koronával, az ezt követő években pedig 500—500 koronával emeljék a segínyt, amíg a hatodik évben az a 3100 koronát elnem éri. Felszerelést, tanerőket, a nyilvánossági jog beszerzését és a költségeket a vállalkozó tanárok fogják viselni.

Salac Gyula polgármester ezen iskola felállítását fölötte üdvösnék tartja a város közönosságára nézve, mert — ugymond — legalább olcsó pénzen jutunk még egy iskolához. Az egyedüli hátrány a kérdésben a városra az, hogy az iskolát kiveszik az iskolaszék kezéből és az felügyeleti jogot nem gyakorolhat fölötte, beleszólása egyáltalában nem lehet, mert az a miniszterium hatáskörébe fog tartozni, noha a város segíyezi. Valami módot kell tehát keresni, amely felügyeleti jogot biztosít az iskolaszéknek a felállítandó magán iskola fölött.

Abrai Lajos igazgató is úgy érvel, hogy a városnak az esetben, ha a tanárok kérését teljesíti az iskolaszék, beleszólási, illetve felügyeleti jogot kell követelni a nyújtott segély arányában.

Boros Vida főreáliskolai igazgató pártolólag szól a kérdéshez és azt hangsúlyozza, hogy szükségtelen a kormányt belevonni a város ügyeibe.

Hosszabb vita fejlődött ki a tárgy felett, majd azt a határozatot nozták, hogy a kért segínyt megadják és a kötendő szerződésben magukkal a tulajdonosokkal jutnak megegyezésre a felügyeleti jogot illetőleg, mely főleg arról fog szoritkozni, ami az iskolában a város

ingó vagyonát képviseli. Ugyanis a kérvényben azt hangsúlyozzák a kérvényező tanárok, hogy a város erkölcsi és anyagi segélyét óhajtják igénybe venni és hogy az iskola esetleges feloszlása után a butorokat és felszereléseket a város kezébe fogják letenni.

Ezután Wagner Ágoston és Benedek Etel polgári leányiskolai tanítónő szabadságolás iránt benyújtott kérvényét intézték el kedvezőleg, majd elhatározták, hogy két benyújtott ifjusági könyvből 50—50 példányt rendelnek meg jutalomkönyvek gyanánt. Végül Milig József iskolafelügyelő az évi zárvizsgálatok idejéről tett jelentést.

Az iskolaszéki tagok közül Salac Gyula polgármesteren kívül az ülésen jelen voltak: Boros Vida, Avarfy Ferenc, Tedeschi Viktor, Almácssy T. Pál, Millig József, Rosenberg Sándor, Simay István, Bing Vilmos, Remetey F. Károly, Domokos Lajos, Fetter Géza, Müller Gyula, Rieger Imre, Abrai Lajos, Magyar Ferenc, Nesznera Aladár, Reicher Ferenc, Schuszter Illés dr., Péterfy Antal, Robitsek Ágoston dr., Posgay Lajos dr. és Bonts Aurél jegyző.

Párbaj és gyóntatószék.

(Egy katonatiszt esete.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 30

Tömérdek könyvet, röpiratot, pamfletet gyártottak már a párbaj ellen, hozzászólt ehez a társadalmi nyavalyához a miniszterektől és tábornokoktól kezdve lefelé minden polgári és katonai osztály. Irtó háborút indítottak ellene szószékről, sőt császári trónról is, — csak egy hely volt még, a hol ezt a kérdést nem érintették: a gyóntatószék.

Ma már a keresztény vallásnak ez a legszentebb szigete sem immunis a párbaj-vita bacillusaitól. Oda is beférközött a duellumok ellen való gyűlölet, mint azt egy mai táviratunk elmondja.

Egy gráci pap adta meg reá a példát. Ez a pap lelkiismeretének egész erélyével beállott a páros viaskodás üldözői közé. Ha több hatalom állana a rendelkezésre, mint a mennyit egy szerény plebánosnak a kánon biztosít, maholnap egyetlen lovagias férfi sem kapna bünei alól egyházi felmentést az esetben, ha kardját valakivel összemérte.

Ugy történt az eddig páratlanul álló eset, hogy egy Grácban állomásozó fiatal katonatiszt, egy főhadnagy, esküvő előtt állott. Jó katolikus lévén, alávetette magát az egyház által előirt gyónási szerződésnek is s félkereste a plebánost, hogy bünei alól, azoknak töredelmes bevallása után, felmentést kérjen.

A gyóntató pap, midőn a tiszt büneinek felsorolását bevégezte, ezt a szokatlan kérdést intézte hozzá:

— Volt már önnek párbaja?

— Igen, szent atyám, volt.

— Nos, ha volt, akkor en önnek nem adok abszolutóriumot, mert tudhatná, hogy állami és vallási törvényeink a párbajt szigoruan tiltják.

A főhadnagy bizonyára olyas valamit mondhatott a buzgó papnak, hogy mindez nagyon szép, igaz, sőt helyes is, de ő, mint katonatiszt, kivételes helyzetben van, mert ha sértésért elégtételt nem kér és nem ad, elveszti a kardját: elmagyarázhatta mindezt meggyőzően, okosan, az érvelés mit sem használt, a pap hajlíthatatlan maradt. A főhadnagy pedig egyre kérlelte, elannyira, hogy a szent atya egy kevéskét feladott elveiből és így válaszolt:

— Várakozzék itt, majd megkérdelem ebben a tárgyban a püspök véleményét.

Fél óra mulva meg is jött a válasz. A püspök oda nyilatkozott, hogy a tisztnek a bünbocsánat csak az esetben adható meg, ha becsület szavára és irásban fogadja, hogy többé párbajt nem viv.

A főhadnagy nagyot nézett és — elbucsuzott a paptól. Ezt a rezerválist nem volt hajlandó megadni a gyóntató cédula fejében.

Es most jön az érdekes fordulat. A pap az egyházzolgát utána küldötte a tisztnek és felkérte, hogy jöjjön vissza, nem bánja hát, megadja a felmentést. Az ő dolgát aztán majd csak elintézi valamikép a püspökkel, utólagosan.

Igy mondja mindezt a gráci távirat.

TANÜGY.

(—) **Végrehajtóból tanító.** A székesfőváros tanácsa régebben tanítónak választotta a különben kellő minősítéssel bíró Vargha Béia adóvégrehajtót s az első fizetési osztályba helyezte. A tanács határozatának ezt az utolsó részét Polonyi Géza és társai megfölebbezték, mert szerintük az új tanítót csak a harmadik fizetési osztályba lehet sorozni. A belügyminiszter, a ma délelőtt érkezett leiratában tudatja, hogy a fölebbezésnek helyt adott.

Harminc éves sikkasztás.

(Egy gyámpénztár régi panamája.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 30

A magyar közigazgatás általánosan ismert büneinek egyik különös példányát lesz alkalma a belügyminiszternek ítélete tárgyává tenni. Battonya községben ugyanis — mint tudósítónk írja — a 70-es évek elején az akkori községi gyámpénztárnok, néhai Jakabffy Kristóf és társai nagyobb mérvű sikkasztást követtek el, a mi miatt a kártalanítási eljárást is folytatták az illetékes hatóságok.

Csanádmegye hatóságának megbízásából a battonyai főszolgabírószág elérverezte néhai Bauer István hagyatéki ingatlanait és az árverési vevők kérvényükhöz csatolták Jakabffy Kristóf és a többi előjárásági tagok által aláirt nyugtát, amelyben igazolva volt, hogy a vevők a vételárt kifizették.

Erre a nyugtára a tulajdonjog átirását engedélyezte a megyei hatóság. Bauer István örökösei 1888-ban folyamodtak Csanádmegye árvaszékéhez, hogy az ingatlanok vételárával számoljanak el, mert az hiszik, hogy nekik abból kapni valójuk van.

A leszámolás egész mostanáig, tehát az árverés napjától, 1870. október 31-ikétől máig tartott és az árvaszék megállapította hogy a hagyatéki tömegeből tényleg hiányzik 6542 korona 26 fillér tőke.

De ezen összeget azért nem ajándékozta az örökösöknek, mert nyoma sincs Battonya község iratai közt annak, hogy vevők a vételárt Battonya község gyámpénztárába befizették volna és ezért az örökösöket a pár rendes útjára utasította a megye árvaszéke.

A közigazgatási bizottság ezt a végzést helybenhagyta. Ezen végzés kerül most fölebbezés folytán a belügyminiszterhez.

A belügyminiszternek döntését érdeklő várják Csanádmegyében, különösen az örökösök, akik már maguk is megöregedtek és el-sikkasztott örökségüket, amelyet a törvény ér-

telmében nagykorúságuk elértekor kellett volna megkapniok, nézetök szerint egy újabb 30 esztendősi pör indítása nélkül a vármegyei gyámpénztár tartalékulajából kell megkapniok. Akármilyen történt azzal a pénzzel, a megye felelős érte.

Letartóztatott nagykereskedő.

(Egy részvénytársaság hamis bukása.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 30.

Nagyvárad város közönségét szenzációs esemény tartja izgalomban. A rendőrség ma letartóztatott egy előkelő nagyvárad kereskedőt, ki ott két részvénytársaságnak volt vezetője. Az egyik részvénytársaság fizetésképtelen lett s a most letartóztatott kereskedő, kit általánosan nagy pénzügyi kapacitásnak tartottak, egy újabb részvénytársaság alakításával akarta a fizetésképtelenné lett vállalatot láb- raállítani. Terve azonban nem sikerült. Az új részvénytársaság is csődbe került s a csőd-eljárás megindítása alkalmával a „nagy szervező“-re olyan dolgok sülték ki, hogy a nagyvárad kapitány őt ma letartóztatta.

Tudósítónk a következőket táviratozza a nagy feltűnést keltett letartóztatásról:

Löwy Ignác volt bécsi kereskedő néhány év óta előkelő szerepet játszott Nagyvárad kereskedelmi életében. Ő volt az, aki megalapította a *Pece-szöllősi sörgyárat*. A gyár sehogyszem reuzált, s rövid fennállás után 200.000 forintt aktivával szemben 300.000 forint passzívával fizetésképtelen lett.

Löwy ekkor egy újabb részvénytársaságot alapított *Hungária részvénytársaság* címen, ennek részvénytőkéjével akarta helyreállítani a régi vállalkozást. Terve azonban nem sikerült. A Hungária-vállalat elejétől fogva elvesztette maga alól a biztos talajt, utóbbi időben pedig működése végkép alábbhagyni kezdett, míg a napokban *Baruch* bécsi hitelező kérelmére a nagyvárad törvényszék elrendelte ellene a csődöt.

A csőd eljárás folyama alatt a törvényszéki csődbiztos különféle szabálytalanságoknak jött nyomára, melyekért később a törvényszék büntető osztályához külön feljelentést is tett egyenesen *Löwy Ignác* ellen.

A vizsgálatot *Gerő Ármán* rendőrfőkapitány vezette. Ma délelőtt maga elő idézte kihallgatásra Löwyt s a kihallgatás után nyomban letartóztatta. A városban óriási feltűnést keltett a váratlan letartóztatás híre. Löwyt sokkal előkelőbb embernek hitték, semhogy büntetendő cselekmények elkövetésével gyanusíthaták is volna.

A rendőrség különben zár alá vette az összes üzleti könyveket is.

HIREK.

A vándorló villám.

— Két házat egy csapásra. —

Arad, május 30.

Pécskáról telefonálja tudósítónk, hogy a mi városunk felett is keresztül vonult mai zivatar ott olyan elemi erővel tört ki, hogy Ó-Pécska községben kettős katasztrófát is okozott.

A déli órákban kezdtek tornyosulni a vésszes felhők az égboltozaton s úgy egy óra körül hirtelen besötétült az egész város. Az eső óriási menydörgés és villámlás előzte meg, nálunk Aradon azonban sokkal kisebb eső követte az égháborút, mint a vidéken. Dörgés, villámlás itt is volt, sőt Mikalaka előtt, nem messze a Radnai-uti zsilipótól, a villám belecsapott a *Marosba*.

Pécskán azonban, mint tudósítónk jelenti, óriási zivatar és égháboru volt. A villám belecsapott *Barb György* házába s azt felgyújtotta. A nádfedélű ház néhány perc alatt földig leégett.

A gyújtogató villám innen a Barb házával szemközt lévő ház ablakán *Kádár Péter* lakásába ment be. Az utcai szoba egész butorzatát, a házat, a falakat teljesen megrongálta, annyi ereje azonban már nem volt, hogy a házat is felgyújtotta volna. A szoba falán függött képeket, tükröket az utolsóig mind összetörte, s azután az udvari ablakon keresztül kiment a házból.

Legérdekesebb ez utóbbi esetről az, hogy míg a villám a szobában pusztított, bent ült a házigazda felesége kis gyermekével együtt és ezeknek a rémületnél egyéb bajuk nem történt.

Nagyváradról táviratozza tudósítónk, hogy *Sólyomkő* községben is óriási égháboru volt ma délután. A villám belecsapott *Sztagall János* házába s a házigazda négy éves *János* nevű fiacskáját agyonujtotta. A szobában ültek a gyermek szülei is, ezek azonban sértetlenek maradtak. A ház egész berendezésével együtt leégett.

Halálos családi perpatvar.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 30.

Hirül adtuk már a véres büntényt, a mi a minap a Nagyszalontával szomszédos *Marciházán* történt. Halva találták, agyonlőve *Kékessy Elek*et. Nagyszalonta volt végrehajtóját. A vizsgálat energikusan megindult, hogy ki követte el a bünt s most a nyomozás meglepő eredményre vezetett.

Kékessy Elek, mint tudósítónk jelenti, régebbi idő óta olyan ember hírében állott, a ki szereti az italt, s bizony nem egyszer megtörtént, hogy az utcákon garázda magaviseletével botrányokat okozott. Emiatt azután meg is kellett válnia a hivatalától, mire anyósának, özvegy *Szilágyinének* marciházai pusztájára ment lakni. A fokról-fokra süllyedő ember teljesen az itálnak adta magát. A végzetes napon este felé szintén alaposan leitta magát és hazatartogva, nekiesett a feleségének és ütni-vernii kezdte őt.

A sikoltva védekező asszonynak az öreg *Szilágyiné* sietett segítségére. De vesztére, mert most őt kezdte agyba-főbe verni a bruális ember. A nagy lármára berohant azután *Szilágyiné* fia, a 21 éves *Béla* s miután pusztá kézzel nem bírta legyűrni a dühöngő részegyet, a falon függő puskát kapta le és azzal fenyegette meg sógorát.

Kékessy megkapta a puska csövét, s így dulakodott azután a két férfi. E közben elsült a puska mindkét csöve, *Kékessy* pedig, kinek a lövedék mellébe furódott, holtan roskadt össze.

A szerencsétlen család megrendülve állott az agyonlőtt ember holtteste mellett. *Szilágyi Béla*, a ki testvére védelmében sógora gyilkosa lett, azonnal a nagyszalontai járásbíróságra sietett és ott feljelentette magát. Az esetről jegyzőkönyvet vettek fel és *Szilágyit* haza bocsátották.

A szerencsétlen végű *Kékessy Elek*et felboncolták és kivitték a temetőbe.

— Az aradi polgármester-kongresszus. A polgármesterek második kongresszusát, mint már irtuk, a jövő hóban *Aradon* fogják megtartani. *Zechmeister Károly* győri polgármester, a kongresszus eszméjének megpendítője, ma az ország összes polgármestereihez levelet intézett, mely a következőket tartalmazza: A törvény-

hatósági városok mult évi győri kongresszusán az összes városok polgármesterei azzal bizattak meg, hogy a városok közös érdekében szükséges intézkedéseket annak idején tegyék meg. A mult évi kongresszus óta a viszonyok inkább a városok hátrányára, mint előnyére megváltoztaknak látszanak s ennélfogva kívánatos, hogy a városok közt mult évben létrehozott érintkezés fonala meg ne szakittassék, hanem azok válllatve törekedjenek saját érdekeik megóvására és érvényesítésére az országos érdekek keretén belül. Elvégből a győri polgármester, a mult évben megkezdett munka folytatása ügyében megkérdezett polgármesterek többségének igenlő véleménye és a kongresszustól nyert felhatalmazás alapján az összes törvényhatósági joggal bíró városok polgármestereit f. évi *junius 24-ik napjának* délelőtti 9 órájára *Aradra* a városház nagy termébe összehívja. A polgármester akadályoztatása esetén maga helyett megbízottat küldhet és ha más városbeli férfiak részvételét is szükségesnek tartaná, ezen meghívást azokra is szólónak tekintsék. Az értekezlet főadata lesz a mult évi kongresszus határozatai fölött tanácskozni és egyéb a városokra nézve közérdekű ügyeket megvitatni.

— A magyar delegáció — mint nekünk Bécsből táviratozzák — *junius* hó 4-én kezd meg teljes üléseit, a midőn első sorban a külügyminiszter előterjesztését ratifikálják. A tárgyalás négy-öt napig tart, utána a záró-ülék következik. A magyar delegáció tengerészeti albizottságának elnöke, *Pallavicini Ede* ögróf, beteg lett s *Nauheim* fürdőbe utazott. Helyette *Desseoffy Sándor* csanádi püspök fogja a tanácskozást vezetni.

— Királyi kitüntetés. Ő felsége megparancsolta, hogy *Neumann Sebestyén I.* osztályu katonai főállatorvosnak, a *mezőhegyesi* m. kir. állami ménesnél, a nyugállományba való átvétele alkalmából, a legfelső megelégedés kifejezése tudtul adassék.

— A trónörökös felesége. *Hohenberg* hercegnőről, *Ferenc Ferdinánd* trónörökös nejéről a párizsi *Tempsnek* a következőket telegrafálják Bécsből:

Bécsi arisztokrata körökben azt beszél-
lik, — de ezt a hirt a legnagyobb fenntartással közlöm, — hogy *Hohenberg* hercegnő. (*Chotek* grófnő), *Ferenc Ferdinánd* főhercegnek, a trónörökösnek morganatikus neje, érdekes állapotban van.

Bécsből, illetékes helyről megerősítik azt a hirt, hogy a trónörökös felesége családi esemény küszöbén áll.

— A császár beszélt. A német császár ismét beszélt. Berlinből a következőket táviratozzák róla: A *Localanzeiger* értesülése szerint *Vilmos* császár a 2. testőrgyalogdandár fölött tartott szemle alkalmával adott reggelin, a melyen *Bonnal* francia tábornok és hadsége is jelen volt, beszédet mondott, a melyben első sorban néhai *Frigyes* császárról emlékezett meg, azután pedig azt mondta, hogy nagy öröme szolgálni, hogy azt jelentheti, hogy a távol Keleten létrejött a béke és hogy ez alkalommal sok oldalról elismerő és köszönő iratokat kapott, köztük egy táviratot, a melyet *Miklós* cár maga küldött neki. Ezt a táviratot fel is olvasta. Beszéde további folyamán a császár megemlékezett a két francia tiszt megjelenéséről és kiemelte, hogy most küzdenek német és francia csapatok először mint jó fegyverbarátok és hű bajtársak közös ellenség ellen. Beszédét a két francia tisztre és egész hadseregükre mondott hurrával fejezte be. A császár beszéde után *Bonnal* tábornok köszönetet mondott az iránta tanúsított figyelemért és a német hadsereget és katona-császárt élte.

— Kitüntetett aradmegyei kiállítók. A dévidéki földművelők gazdasági egyesülete által *Temesvárott* rendezett kiállításon a kitüntetések egy részét már közzétették. A hivatalos lista sze-

rint az aradmegyei kiállítók közül az alábbiak kaptak kitüntetést: A szarvasmarhák kiállításában bikakért diszoklevelet, mint legnagyobb kitüntetést kapott *Takácsy Sándor* dr. orsz. képviselő (Kurtics). Fehér hegyi borokért diszoklevelet kapott *Tagányi István* (Arad.) elismerő oklevelet *Bohus László* br. (Világos.) *Adelmann Károly* (Uj-Szent-Anna.) kerti fehér borokért diszoklevelet és 15 korona pénzdíjat *Princinger Mihály* (Uj-Szent-Anna.) Vörös hegyi borokért diszoklevelet nyert *Tagányi István*. *Adelmann Károly*, elismerő oklevelet *Páris Gábor* (Világos.) *Uhercky Ottó* (Uj-Szent-Anna). A díjazott vörös hegyi borokon kívül a legkitünőbbnek minősítette a jury *Tagányi István* borát, kitűnőnek *Adelmann Károlyét* és *Uhercky Ottóét*, jelesnek *Páris Gáborét* és jónak *Bohus László* báróét. Pálinkáért pénzdíjakat kaptak *Uhercky Ottó* és *Mandl Ferenc* (Uj-Szent-Anna.)

— **Jubileum.** Tegnap ünnepelte dr. *Nagy János* temesvári kir. kincstári ügyész közszolgálati pályáján való működésének 25-ik évfordulóját. A jubiléum ügyész tiszteletére rendezett ünnepségeken az aradi társhatóság képviselőjében dr. *Tóttösy Géza* kir. kincstári ügyész jelent meg, ki az ünnepeltet szép szavakban köszönté fel. Az ország számos részéből érkeztek üdvözlő sürgönyök, köztük az aradi kir. kincstári jószágigazgatóság megemlékezése kellett osztatlan meglepedést.

— **Vilma királyné Berlinben.** A hollandok fiatal királynéja pénteken Berlinbe érkezik. Fogadtatására nagy előkészületeket tesznek a német fővárosban. Az ünnepélyek sorrendjét maga a német császár állította össze.

— **Elhocsajítás a honvédség köréből.** A m. kir. honvédelmi miniszter *Polonyi Jenő* dr. szegedi második honvéd kerületi parancsnokság nyilvántartásba álló szolgálaton kívüli viszonybeli segédorvost a honvédség kötelékéből elbocsajította.

— **Barabás és a szociálisták.** A minap Körös-Ladányban gyűlést tartottak a szociálisták. A szónokok általános keretekben mozogtak. *Tardos Imre* Körösladányból, *Mesko Mihály* Szeghalomról, *Szatmáry Péter* H.-M.-Vásárhelyről erősen hangoztatták azt a küzdelmet, melyet a megélhetésért kell folytatniok. Helyes és megszívlelésre érdemes kívánságaik mellett azonban badarságokat is beszéltek. Egyik szónok azt kívánta, hogy adót csak azok az állampolgárok fizessenek, kiknek évi jövedelme az 500 frtot meghaladja, ezen alul föltétlenül adómentességet élvezzen minkenki. A gyűlés természetesen egyhangulag helyeselte ez indítványt. Kijelentették még, hogy hivei a független Magyarországnak s egy szálíg leszavaznak a gyomai követre: *Barabás Bélára* — ha képviselő díjairól lemond. Kiváncsiak vagyunk, eleget tesz-e *Barabás* a szociálisták óhajlásának.

— **A vaskancellár fia.** Berlinből táviratozzák: *Bismarck Schönhausen Vilmos* gróf, a néhai vaskancellár legifjabb fia, 49 éves korában Varzinban, a Bismarckok családi birtokán meghalt.

— **Megőrült gimnázista.** Egy sápadt 17 éves fiu állított be ma délelőtt *Murády Álmos* rendőrhadnagy szobájába. Azt mondta, hogy meg akarják ölni és kérte a rendőrtisztviselőt, hogy védje meg. A szerencsétlen diákot *Molnár János*nak hívják, szemlaki illetőségű és az ottani tanítónak a fia. Az apját nemrégiben felfüggesztették állásától és az utóbbi időben a törvényesen kijáró egyharmad fizetését sem kapta meg, a fiunak tehát magának kellett a fenntartásához látni. Leckéket adott és a nagy megerőltetésben a gyenge szervezetű fiunak megbomlott az elméje. A rendőrségen megfigyelés alá helyezték és délután telefonon értesítették az apját, a ki hazavitte a szerencsétlen diákgereket.

— **A török posta-konfliktus.** Konstantinápolyból táviratozzák: Az osztrák-magyar, francia és angol nagykövetek elhatározták, hogy a porta jegyzékére, a melyről tegnap hirt adtunk, válaszolni fognak és pedig kifogják jelenteni, hogy május 20-iki jegyzéküknek csupán az volt a célja, hogy *Tevfik* basának a postakonfliktusra vonatkozó szóbeli kijelentései tudomásul vétessenek. Hozzáteszik, hogy *Tevfik* basa elismerte a május 20-iki jegyzék tartalmának a helyességét, tehát sem magyarázatot, sem föntartást nem engednek meg erre a jegyzékre nézve. — Minthogy kormányaik *Tevfik* basa nyilatkozataival meg vannak elégedve, az ügy végleg el van intézve.

— **Elfogott szélhámósok.** A rendőrség ma délelőtt egy napok óta Aradon működő szélhámós bandát fogott el, melynek tagjai a saját céljaikra könyöradományokat gyűjtöttek minden elképzelhető nemes célok leple alatt. Az öt tagu szélhámós banda három nőből és két férfiből áll, akik Galiciából jöttek Magyarországra és beutazva az országot, mindenfelé becsapták a hiszékeny embereket. *Guttmann Sándorné*, *Deutsch Gina*, *Goldner Teréz*, *Gottlieb Mózes* és *Weisner Sámuel* a jómadarak neve. A rendőrség letartóztatta és holnap a kihallgatásuk után átküldi őket az ügyészséghez, mivel alapos a gyanu, hogy más bűn is van a rováson.

— **Leégett gőzmalom.** *Mokrin*-ből jelenti tudósítónk. Vészharang kongása riasztotta föl nyugalmából az éjjel *Mokrin* lakosságát. A tűz a község belterületén támadt. Az *Einberger László* és *Radoszaljevits* István tulajdonát képező gőzmalom állott lángokban. A tűz a padlásról támadt s csakhamar elborította az egész épületet. A község lakossága nem volt képes megmenteni a gőzmalomot. A lángokban álló épülethez nem lehet férkőzni s így az emberek igyekezete inkább arra irányult, hogy a szomszédos házakat megmentésük. A tűz mindazonáltal átsapott *Schwarz Kálmán* házára, amely ennek következtében szintén földig égett. A gőzmalomban elégett a gépház, az összes malomberendezés és száz métermázsza gabona. Reggel lett, mire a tűz elaludt. A hatóság ekkor vizsgálatot indított, hogy kinyomozza a tűz keletkezésének okát. Megállapították, hogy a veszedelem a malom kovácműhelyéből támadt. A veszedelmet megelőzőleg egész napon át dolgoztak a műhelyben, valószínű, hogy a tűzhelyről szikra röpített föl a padlásra. Ettől a szikrától gyuladt ki aztán a gőzmalom. A kár igen nagy, de a malom biztosítva volt.

— **Haász Soma zeneiskolája.** Hát még se bőgő hordozó az Oroszházáról megszökött fiskális, hanem zeneiskolája van New-Yorkban. Legálább ezt állítja *Heckel József* kőműves, ki tavaly ősszel kivándorolt Amerikába, de a héten váratlanul hazajött Oroszházára. Sok érdekeset beszél amerikai élményeiről, az ottani viszonyokról. Első sorban hangsúlyozza, hogy ott vállalkozni kellolyan munkára, a mi épen akad, ott dolgozni kell mindenkinek, nem szabad szegyelni semmiféle munkát, ha meg akar élni. Magáról azt állítja, hogy egy nagy kályhagyárban dolgozott cementmunkákat. Találkozott többször dr. *Haász Somával*, a kinek kitűnően megy a dolga, nagy a jövedelme. Zenetanár New-Yorkban illetve saját zeneiskolája van 50—60 előkelő házból való leánynövendékekkel s ez talán nagyobb jövedelmet hajt, mint egykori ügyvédi irodája. Amíg idehaza a „vállalt távollétében” tárgyalja a törvényszék a váltóhamisításokat és egyéb viselt dolgokat, addig *Haász Soma* vigan muzsikál az Ujvilágban.

— **Uj francia akademikusok.** A párisi akadémia az üresedésben volt két helyre *Marquis de Vogue* ismert historikust, volt bécsi nagykövetet és *Edmund Rostand*-ot, *Cyrano de Bergerac* nagynevű szerzőjét választotta meg.

— **A megszökött konzul — kasszabetörő.** *Duran y Castillo*, a bécsi spanyol konzul, mint tudjuk, a múlt héten megszökött s még ma sem tudják hol tartózkodik. Bécsből most a

következőket írják felőle: az újságok jelentése szerint a vizsgálat kiderítette, hogy a megszökött konzul félmillió koronát vitt magával. Konstatálták továbbá, hogy *Duran* jogtalanul élt nemesi előnévvel, sőt kiderült, hogy nem is volt konzul, még csak spanyol sem volt, papírt hamisította, nem is hívják *Duran y Castillonak* és 500,000 korona értékű váltót hamisított. A bécsi rendőrség erősen gyanakszik, hogy az a csaló, aki *Duran y Castillo* néven és spanyol konzuli minőségben becsapta az egész diplomáciát. veszedelmes — *kasszabetörő*. A léprement hitelezők sürgetik, hogy rendeljék el a váltóhamisító ál-konzul körözését.

— **Esküvő.** *Weisz József* pankotai kereskedő június 4-én, délután 4 órakor a b.-csabai izr. templomban tartja esküvőjét *Turteltaub Emiliával*, *Turteltaub Bernát* leányával.

— **A megyei tisztviselők kirándulása** című mai hírünk annyiban rektifikálásra szorul, hogy a kirándulást nem a megye vezetősége, hanem csak a központ néhány tisztviselője tervezi, központi tisztviselő társaik és azok családtagjai számára.

— **Botrány a spanyol főúri társaságban.** A spanyol előkelő társaságban most egyébről sem beszélnek, mint egy érdekes barcelonai tolvajlásról, melyt az ottani aranyifjúságnak hat legelőkelőbbje követett el a közelmúltban. A főúri tolvajok egyike az ősrégi *Blaudulity* katalóniai családból származik; egy másik legifjabb tagja a *Summanat* márkai családnak, míg a többiek a spanyol nagykereskedelem hírneves házainak örökösei. A károsult egy dugdag kereskedő, a kinek két feltűnően szép leánya van s ezeknek udvarolt a két főúri spanyol, szövetkezve társaikkal. Allandó vendégei lettek a háznak s így csakhamar alkalmat találhattak arra, hogy egyes lakatokról viasznyomatokat készítsenek s ily módon tolvajkúcsok birtokába jussanak. Majd egyik utóbbi ünnepen meghívták aráikat és jövendőbeli rokonaikat egy színelőadásra, mialatt *Sammanat* márkai vezetésével a négy fiatal spanyol kirabolta a gazdag kereskedő pazarul berendezett palotáját. Mintegy hatvanháromezer pezettát és vagyonnal fölértő ékszereket loptak el a nagyuri zsványok. A leleményes frakkos tolvajokat kettő híján már le is tartóztatta a spanyol rendőrség.

— **Megsértett telefonos kisasszonyok.** Bécsben tegnap kétszáz korona pénzbüntetésre ítélték *Rares* Jakab hírlapíró, a miért ez a telefonos kisasszonyokat megsértette. A sértés onnan származott, hogy *Rares* Prágával beszélgetvén, közben egyszerre kikapcsolták, e miatt aztán reprodukálhatlan kifejezéssel illette a telefon központban levőket.

— **Baleset.** A gyári balesetek száma egygyel ismét szaporodott. Tegnap estefelé a waggongyár egyik munkása, *Csikós György*, szegedi születésű napszámos, munkaközben az körfűrészszel levágta a balkeze mutatóujját. A szerencsétlenül járt munkást a kórházban ápolják.

— **Gyermekrabló cseléd.** A budapesti rendőrség egy gyermektolvaj leányt keres. Özvegy *Klein* Jakabné, Schön Helén magánzónő tegnap bevásárlásokat tett, otthon hagyva 2 és fél esztendő *Manó* gyermekét *Bartos* Franciska cseléddel. Amikor visszatért a király-utca 16. számú lakásába, azt üresen találta. A szobában egy szekrény fel volt törve, amelyből egy selyembluz, több ruhanemű és 5 zálogjegy hiányzott. Rögtön a cseléd után kutatott, de legnagyobb megdöbbenésére sem a cselédet, sem a gyermeket nem találta. A házbeliiek a kérdezősködésre elmondották, hogy fél órával előbb látták a leányt a kapun kimenni. A kis fiut a kezénél fogva vezette. *Klein* Jakabné azonnal jelentést tett a rendőrségnek, amely megindította a nyomozást.

— **Arlejtés.** Az aradi fővármivatalnál átalakítási munkálatokat létesítenek. E végből június hó 15-én a fővármivatal helyiségében a nevezett napon reggel 8 órakor arlejtést tartanak.

— **Kossák József** csász. és kir. udvari fényképész Templom utca 2. szám. Felvételeket eszközöl minden időben saját műtermében és házon kívül.

— **Eltűnt legény.** *Soborsinból* írja levelezőnk, hogy *Balán János* ottani lakosnak *Ananie* nevű 26 éves fia napokkal ezelőtt eltűnt. A fiu dologkerülő volt s e miatt gyakran összeszólközött az apjával. Végre megunta a folytonos perpatvart, és szó nélkül elhagyta a falut. Most mindenfelé keresik.

— **Kényelmes sítakocsik** gyermekek részére elegáns kivitelben és igen nagy választékban kaphatók *Porter Vilmos* mindkét áruházában. Nyári szezoncikknek dus raktára.

— **Baleset és kártérítés.** Bécsből jelentik: A kereskedelmi bíróságnál valaki bepörölte a villamos közúti vasutat egy utközben szenvedett balesetért való kártérítésre. A villamos vasutak építő- és üzemeltetése a vasutak felelősségéről szóló törvény alapján illetékességi kifogással élt, a bíróság azonban ezt a kifogást elvetette azzal a megokolással, hogy a felperesnek az az érvelése, hogy közte és a vasut között szállítási szerződés jött létre, egészen helyes. A kártérítés összegét külön tárgyaláson fogják megállapítani.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az *Aradi Közlöny* kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Egy leány tragédiája.

(Eltűnt gyermekgyilkos.)

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesülése. —

Arad, május 30.

Pár nap előtt egy rövid hír keretében megírtuk, hogy *Lübeck* városában egy fiatal leány három hónapos csecsemőjével a vízbe ugrott. A gyermek oda is veszett, az anyát azonban kimentették.

E gyilkosság ügyében ültek ma törvényt *Lübeckben* az esküdtek. Izgalmas és megható volt a tárgyalás, különösen akkor, midőn a leány zokogva előadta a gyilkosság előzményeit.

A boldogtalan teremtés egy előkelő kereskedelmi házban könyvelőnői minőségben volt alkalmazva. Főnöke csendes magaviseletéért és szorgalmáért nagyon kedvelte. Valahogy megismerkedett egy fiatal emberrel és szerelmük nem maradt eredmény nélkül.

Midőn a szerencsétlen leány anyának érezte magát, falura költözött s ott maradt, míg csak fel nem gyógyult. Szégyenét egy ideig nem tudta meg senki, különösen titkolta azt öreg szülei előtt. A törvény azonban gyámot rendelt ki a kis gyermek részére. Hiába való volt minden rimánkodása, a kis gyermek tutorául a leány *édes apját* rendelte ki a gyámhatóság.

A titok nem maradhatott tovább titoknak, s beállott a katasztrófa. Az apa, ki falun lakik, midőn leánya szégyenéről értesült, azonnal *Lübeckbe* utazott s kérdőre vonta, hogy mondja meg, kivel volt viszonya. A leány csak sirt kétségbeesetten s nem akarta elárulni csábítóját.

Az apa a titkolódzás miatt szertelen haragra gyúlt s leányát szidalmakkal illette, majd pedig azon gyanujának adott kifejezést, hogy talán már nem is ez az első eset s ki tudja hány gyermekét tette el láb alól.

A leány édesapjának e gyanúsítását anynyira szívére vette, hogy elrohant lakására, kis gyermekét magához vette s azzal együtt a folyóba vetette magát. Jó uszó lévén, az árral önkéntelenül is dacolt és semmikép sem tudott alámerülni. Többször próbált alámerülni, de sikertelenül. Végre elvesztette eszméletét,

a kis gyermek a víz fenekére süllyedt, őt azonban a parton állók kihúzták.

Gyermek-gyilkosság vádja alatt így került ma az esküdtek elé. Öregapja erősen megbánta már, hogy leányával oly kiméletlenül bánt. *Sirva* kérte az esküdteket, hogy mentsék föl gyermekét a gyilkosság vádja alól, mert egyedül ő az oka miudennek.

A leány e kijelentésre *sirva* rogyott apja lábai elé s kérte bocsánatát.

A véd- és vádbeszédekre került ezután a sor. *Lineau dr.* ügyész enyhítő körülménynek kéri betudni a leány lelki állapotát és büntetlen előéletét. Az esküdtek ítélethozatalra vonultak ezután vissza s a gyilkosság vádja alól őt fölmentették. Gondatlanságból okozott gyermekölésért azonban *hat havi börtönre* ítélték.

A leány az ítéletben megnyugodott, gyermeke apjának nevét azonban még most sem akarja elárulni, mert fél, hogy öreg édesapja azt felelősségre fogja vonni a gyalázatért.

TÖRVENYKEZÉS.

A megszökött szerkesztő pöre.

— *Gálfy Sándor* országos körözése. —

Arad, május 30.

A szegedi törvénypalotában ma ismét szentesiek vonultak föl. *Vecsery Sándor dr.* szentesi ügyvéd hívta pörbe *Gálfy Sándor* volt szerkesztőt, *Sima* fegyverhordozóját, a kit nyomtatvány utján elkövetett rágalmas és becsületsértés vétsége miatt kívánt megbüntetni. Tanuk is voltak beidézve a tárgyalásra, amelyet azonban nem lehetett megtartani, mert a vádlott nem jelent meg a főtárgyaláson. A szentesi rendőrkapitányság táviratban értesítette a bíróságot, hogy a vádlott elővezethető nem volt, mivel kölföldre utazott s hír szerint onnan többé vissza sem tér.

A bűnpör, amelyben ma főtárgyalást kívánt a szegedi törvényszék tartani, a múlt évről keletkezik. *Gálfy szerkesztő* *Diplomatikus fosztogatás*, cím alatt egy cikket közölt a lapjában, melyben erősen megtámadta *Vecsery Sándor dr.* ügyvédet. A cikkben oly kifejezések is foglaltattak, melyekért az ügyvéd a törvény elébe fordult elégtételt keresni.

Délelőtt 9 órakor nyitotta meg a főtárgyalást *Kecskeméty Dániel dr.* bíró és bejelentette a főtanácsnak, hogy a tárgyalás nem tartható meg, mivel a vádlott nem jelent meg a tárgyaláson. — Helyette egy távirat érkezett a szentesi rendőrkapitányságtól a törvényszékhez. A főtárgyalást vezető elnök ezután felolvasta a táviratot, mely a következőket tartalmazta:

Büntető törvényszék

Szeged.

Gálfy Sándor 29-én nem lesz elővezethető. Ma a kir. járásbíróhoz megkísérelt elővezettetése sem volt foganatosítható. — Szentesről eltávozott, állítólag kölföldre, ismeretlen helyre, honnan többé vissza sem tér.

Rendőrfőkapitányság.

A bíróság ezek után elnapolta a főtárgyalást és egyben elrendelte a bujdosó vádlott országos körözését.

NAPIREND.

Május 31. Péntek. Róm. kath. naptár: *Petronella*. — Protestáns naptár: *Petronella*. — Görög-keleti naptár (május 18.): *Péter és társai*. — A nap két 3 óra 52 perckor, nyugszik 7 óra 31 perckor. — A hold két 5 óra 48 perckor, nyugszik 2 óra 35 perckor. — Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 759.7 milliméter, délután 2 órakor 759.8 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor $^{\circ}$ + 18.3, délután 2 órakor $^{\circ}$ + 17.9. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor D. 4, délután 2 órakor DN. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor többnyire derült, délután 2 órakor borult, esik, oörög. — Csapadék az utóbbi 24 órában Cseppegés.

Időjelés. A központi meteorológiai intézetnek *Arad*-ra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, helyenként csapadék, zivatarok.

Junius 2. A magyarországi vöröskereszt-egylet *lippai* fiókjának népnepélye (Sörház-kert.) — Az aradmegyei tisztviselők kirándulása a *kladovai völgybe*.

Junius 6. Az aradi egy- és kétfogatu berkocsitulajdonosok ipartársulatának nyári mulatsága (Csálai erdő.)

Junius 8. Az aradi ev. ref. egyház orgona-ünnepélye délután 5 $\frac{1}{2}$ órakor.

A nyaraló és fürdőző közönség

szíves figyelmébe ajánlom

40,000 kötetes

kölcsönkönyvtáramat,

Aradon, Átél Péter-utca 1. szám, (az udvarban)

Telefon-szám: 2407.

melyben minden ujdonság megjelenés után azonnal több példányban kapható és a melyben a magyar, német, francia és angol irodalom összes jelesebb termékei képviselve vannak.

A vidékre való elküldésre és visszazállításra nézve a legnagyobb kényelemről gondoskodtam, Annyi művet szolgáltatok ki, amennyi egy óra elegendő. Az el- és visszaküldés egy lakattal elzárt ladikában történik, amelyben mindannyiszor mellékelve van a nyomtatott és a ládika tetejére ráragasztandó cég-cím, úgy, hogy a kényelmetlen csomagolás, sőt még a címzés is teljesen mellőzhető.

A könyvek ujak és tiszták.

Az összes jegyzékek ingyen.

Kölcsöndíj közönséges havi bérletre 1 korona 20 fillér, vagy kötetenként fizetve 8 fillér.

Legujabban érkezett *Szomaházy: „A színház.”*

A vidék legteljesebb ifjusági kölcsönkönyvtára, melyben minden számottevő ifjusági irat, az összes klasszikusok stb., magyar, német és francia nyelven kaphatók, ugyszintén az összes ujdonságok is.

A kölcsöndíj a tanuló ifjuságnak 1 óra 1 kor., vagy kötetenként 6 fillér.

Kiváló tisztelettel:

703

KERPEL IZSÓ

könyv- és papirkereskedése

Aradon, Ándrássy-tér 20-ik szám. (Arena-épület.)

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az *Aradi Közlöny* távirati tudósítása. —

Budapest, május 30.

Déltőzsde. Buzakinálát jó, vételkdv jó. Szilárd irányzat mellett 28,000 métermázsza került forgalomba, 5—10 fillérig drágább árákon. Egyéb gabonanevek közül roze szilárd, a többi nyugodt. Időjárás meleg.

Zárul 12 órakor:

Buza májusra	—
Buza októberre	—
Rozs októberre	—
Zab októberre	5.78—5.90
Tengeri májusra	—
Tengeri júliusra	5.39—5.40
Repce augusztusra	12.90—13.—

Zárul 5 órakor:

Buza májusra	—
Buza októberre	7.88—7.89
Rozs októberre	6.74—6.75
Zab októberre	5.75—5.78
Tengeri májusra	—
Tengeri júliusra	5.35—5.38
Repce augusztusra	12.90—13.—

Zárul 5 órakor:

korona

Osztrák hitelrészvény	639.75
Magyar hitelrészvény	694.50
Leszámitolóbank részvény	43.—
Rima-Murányi vasmű részvény	494.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	673.50
Közuti vasut	568.—
Városi villamos vasut részvény	298.—

= Fizetésektelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti: *Prieszler Antal*, *Schallan*. — *Friedmann Mór*, *Csap*. — *Neumann mór*, *Busz*. — *Donáth Mór*, *Sósvár*. — *Krobauer János*, *Jamnitz*. — *Mauritsch Edhard* *Grác*.

REGENY-CARNOK.

Dawison bankja.

— Bányai regény. —

Irtá: **Trowmann József.**

Fordította: **Hevesi Jenő.**

(Folytatás.)

TIZENHATÓK FEJEZET.

Ugyanazon az este, Mikor Rimler kiderítette a halálhozó pisztoly eredetét, Godard felkereste a testvérét.

Észrevette, hogy a rendőrség emberei megfigyelik és e miatt megijedt, mert azt hitte, nyomára jutottak bűnös üzelmének. Ezt a véleményt közölte a Stocker és Hecks cég főnökeivel, akiknek tanácsára egyelőre elkerülte a házukat.

Tamás a ház hátsó oldalán, az ismert ablak mellett találkozott testvérével, aki nyugtalanul kérdezte:

— Az istenért, mi történt veled? Arcodról látom, hogy valami baj fenyeget!

— Csakugyan félek és aggódom! Észrevettem hogy éjjel-nappal szaglászunk utánam a detektívek.

Mária ravaszul mosolyogva jegyezte meg:

— Nemde hiába, mert azok semmit sem bizonyíthatnak reád!

— Nem. De azért mégis azzal gyanúsíthatnak, hogy megöltem a pénztárost.

— Ejh, mit félsz attól? Hiszen nem te ölted meg!

— Igen ám, de annyi gyanus körülmény merült föl ellenem, hogy félek, beletörök a bicskám!

Mária vad gunnyal kiáltott:

— Ah, jó testvér, hát még is csak titkolsz előttem valamit? Hanem attól nem fételek, hogy felkötnek. Én ismerem a valódi tettet, tudom ki ölte meg Palmert.

A detektív, akit Rimler a hivataloszolgá megfigyelésével bizott meg, hallhatta ezt a beszélgetést, mert utána osont Tamásnak és közölte a hallottakat megbízójával.

Rimler most már nem kételkedett abban, hogy a vén cselédnek bizonyítékai vannak valaki ellen s hogy ez nem Holmes.

Elhatározta, hogy elfogja a hivataloszolgát. Az volt a szándéka, hogy ezzel annyira megfélemlíti Tamást, hogy az reá birja testvérét a vallomás megtevésére.

Mialatt Rimler több társaival a gyilkos kikutatásán fáradozott, a vádaskütszék újra ülést tartott és ezen a gyilkosság vádját emelte Holmesre, aki állhatatosan viselte el a börtönöztest. Lelki erejét igen növelte menyasszonyának hűsége és biztatása.

Holmes ügyvédje föltétlenül szükségesnek tartotta, hogy védenca megvallja a törvényszék előtt éjjeli utazásának okát.

De az ifju tovább is habozott.

— Én nem akarom utazásának és szinte érthetetlen habozásának az okait kutatni, de ilyen körülmények közt valami más, hihetőbb magyarázatot kell keresnünk, mert másképp elvesztünk!

Holmes tiltakozva kiáltotta:

— Hazugságban keressek menedéket? Nem, ezt nem teszem!

— Akkor mondja meg az igazat.

— Azt sem tehetem meg!

— Ám legyen. Akkor hallgasson meg, mint akarom védeni s figyeljen jól reám, mit kell az esküdtek előtt beszélnie.

— Figyelek, uram.

Az ügyvéd, minden szót megfontolva, így szólt:

— Önnek Newbourban egy gazdag nagynénje van, akinek valószínűleg örököse lesz.

— Ez igaz, ügyvéd ur.

— Egy barátja közölte önnek, hogy Stocker másnap el akart utazni az ön nagynénjéhez hogy értesítse az ön tőzsdei játékaival és arról, hogy különféle kötéseknel tízezer dollárt veszített. De önnek csak ezer dollárról szóló bankutalványa volt Stocker és Hecksnél.

— Amint hogy igaz is.

— Helyes. Az ezerhez még egy nullát írtak s így kilencezer dollár erejéig hamisítást követtek el, mivel most már tízezer dollárra szolt az ön utalványa.

— Nincs is másképp.

— Jól van. Stocker és Hecks tehát megakarták csinálni az ön nagynénjét, a mellett önt tőzsdejátékos hírébe keverik előtte. Hogy ettől önmagát és nagynénjét megóvja, föl akarta keresni Newbourban lakó nagynénjét s még akkor éjszaka elutazott, mert tudta hogy Stocker a másnap reggeli vonattal szándékozik odautazni.

— De . . .

— Ne szakítson félbe. A vizsgálat alatt azért nem akarta mindezt bevallani, mivel nem akarta veszedelembé dönteni egy jó barátját Stocker és Hecks cég egyik hivatalnokát, aki önnek Stocker tervét közölte. Mert Hamlint bizonyára rögtön elbocsátották volna a cég kötelekéből, ha kiderül, hogy ezt az üzleti titkot önnek elárulta. Annál kevésbé akarta ezt ön megtenni, mert Hamlin öreg anyját és beteg hugát tartja el.

Holmes bámulva kérdezte:

— Honnan tudja, uram, hogy Hamlin közölte velem a Stocker gaz tervét?

— Magától a fiatal embertől, aki fölhatalmazott arra, hogy őt tanunak beidéztessem.

— Ez mind igaz, uram. De azért még is más volt az utazásom oka és én most is veszedelembé rántanám hű barátomat.

— Óvatossága fölösleges.

— Hogyan? — kérdezte Holmes csodálkozva.

— Mert Hamlin néhány nap óta az én irodámban van alkalmazva.

— De csak nem vallhatok eskü alatt hazugságot! — kiáltott az ifju határozott hangon. Ebben a pillanatban megnyitott a cella ajtaja.

Dawison bankár lépett be a leányával, akik az ajtónál hallgatözva, megfigyelték a cellában történeteket.

Margit kezdetben örült az ügyvéd tervének, de aztán szinte kétségbeesett, hogy jegyese ilyen egyszerű és hihető vallomást is habozik megtenni.

— De, Margit, hiszen meglátják még az arcomon is, hogy hazudtam!

— Ha elszánod magadat, mindent meg tudsz tenni!

— Nem tudom megtenni, nem tudom!

— Hiszen arról van szó, hogy egy ártatlan emberi életet . . . nem, kettőt: az enyémet is megmetnsd. Ilyen körülmények közt minden eszköz meg van engedve.

Holmes menyasszonyának könyei és kérései meggyőzték. Kébléhez ölelte a bánatos leányt és így szólt hozzá:

— Követni fogom tanácsodat, egyetlen boldogságom. Mindent megteszek, amit csak kívánsz!

Az ügyvéd megelégedetten mondta:

— Ennek őszintén örülök. Most legalább jó kedvvel láthatok a munkához és van is reményem a sikerre. De meg kell vallanom, hogy a közvélemény Holmes ur ellen van hangolva és alig hiszem, hogy többet elérhetünk mint hogy megzavarjuk az esküdtek egyetértését.

E szavak után elhagyta a cellát. A bankár és leánya nemsokára megkönyebülten követték.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Május 30. —

Fehér Kereszt szálloda. Kappa Adolf kereskedő Nagyvárad. — Berger Simon utazó Budapest. — Stark Vilmos kereskedő Szeged. — Lampl Ede utazó Bécs. — Wertheimer Mór utazó Bécs. — Weisz Adolf utazó Bécs. — Weisz Lipót utazó Temesvár. — Goldner M. utazó Budapest. — Rotter Zsigmond utazó Budapest. — Reich Ottó utazó Bécs. — Bienenstok Jakab kereskedő Buttyin. — Lustig Hugó gyáros Laar. — Bube Gusztáv utazó Bécs. — Dr. Nikora Z. ügyvéd Temesvár. — Hügel Ernő tábornok Temesvár.

Vass Szálloda. Telsch Izidor utazó Budapest. — Fuchs Vilmos utazó Bécs. — Grosz József utazó Budapest. — Weisz Jakab utazó Prága. — Somossy László utazó Bécs. — Goldis László tanár Brassó. — Anyos Imre tisztv. Budapest. — Winterstein I. utazó Bécs. — Elek Miklós utazó Budapest. — Reich Mór utazó Bécs. — Felner Gyula utazó Bécs. — Eremics I. utazó Bécs. — Mikó Adorján kereskedő Kőrösbánya. — Csicsáky József utazó Linz. — Sirb Gerasim esperes Bélinec. — Mayer József utazó Grác. — Kosthia József utazó Bécs.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Gyorsvonat d. u.	3.54
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szmv. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsiaról reggel	6.50
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsiníg délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnág este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	5.09
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.00	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borosbesről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borosbesig szv. du.	5.20	Személyvonat este	6.56

Aradi nyári szinkör.

Pénteken, 1901. évi május hó 31-én.

Gringoire.

Vigjáték 1 felvonásban. Irtá: Banville Tódor. Fordította: Paulay Ede.

SZEMÉLYEK:

XI. Lajos . . . Fenyéri Mór. | Le Daim . . . Palóci Pál.
Gringoire . . . Nyárai A. | Luiza . . . Komlósi I.
Fournier . . . Bács Károly. | Nikol Angyal Ilka.

EZT KÖVETI:

A pajkos diákok.

Vig operette 1 felvonásban. Irtá: Braun J. Fordította: Labár Endre. Zenejét szerző: Suppé Ferenc.

SZEMÉLYEK:

Geyer Polgár S. | Antal Boda Ferenc.
Brand, diák . . Tomcsányi R. | Lizi, porleány Mányai A.
Frinke, diák . Felhő Rózsi. | Fleck Nyárai A.
Gerhard, diák Erdélyi E. | Korcsmáros . Cakó Vilmos.

Közdete 8 órákor.

NYILTTÉR.*

BORHOZ LEGJOBB!!

KITÜNŐ ASZTALIVIZ

NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL

Teljesen jókarban lévő, olcsó

bicikli

kerestetik.

Ajánlkozók értesítsék a kiadó-hivatalt.

211—1901. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Markó-dűlőbéli iskola felépítésével kapcsolatos üvegező munkák elvállalása iránt folyó év június hó 3-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: 162 kor. 50 fill. Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 5%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1901. évi május hó 28-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,

ajjegyző.

Magyar kir. államvasutak igazgatósága.

80856—22642. F. IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírvé tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha- és fehérneműek, botok, napernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adni:

állomáson	1. évi június hó
Kolozsvár	12-én d. e. 9 óra
Miskolcz	20-án d. e. 9 óra
Bpest ny. p. u.	27-én d. n. 3 óra

Budapest, 1901. évi május hó 21-én.

Az igazgatóság.

Magyar kir. államvasutak igazgatóság.

24161—901. F. IV. szám.

Hirdetmény.

A kézbesíthetlen és fölös szállítmányok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján, d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teheráru raktáráiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghívatik.

állomáson	1. é. június hó
Kecskemét	17-én
Nagyvárad	17-én
B. Csaba	17-én
N.-Beckerek	19-én
Kolozsvár	19-én
Fiume	19-én
Bpest dpart	20-án
Szabadka	20-án
Debreczen	20-án
Veszprém	21-én
Szeged	21-én
Kassa	21-én
Bpest-Józsefváros	24-én
Pozsony	24-én
Zágráb	24-én
Eszék	25-én
Arad	25-én
Temesvár J.-város	25-én
Győr	26-án
Ujvidék	26-án
Bpest. ny.	26-án
Pécs	27-én
Brassó	27-én
Miskolcz g. p. u.	27-én
Nagy-Szeben	28-án
Szatmár-Németi	28-án

Budapest, 1901. május hó 23-án.

Az igazgatóság.

1693—1901. mp.

Hirdetmény.

Értésére adom mindazon egyéneknek, kik selyemtenyészéssel foglalkoznak, hogy azon eperfékzöl, melyek 10 cm. átmérővel még nem bírnak s melyek ennek megjelölésül másszal megjelöztettek, leveleket, vagy galyakat tépni tilos.

Arad, 1901. évi május hó 23-án.

Salacz,

kir. tanácsos, polgármester.

Hidegvizgyógyfürdő

ARADON, Zrinyi-utca 5. szám.

Alapított 1892-ben.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy kényelmesen berendezett

fürdöm reggeli 5. órától esteli 8 óráig

a n. é. közönség rendelkezésére áll.

A hidegvizgyógymód minden neme (Kneipp-féle is) az orvosi rendelet szigorú betartásával nálam eszközölhető.

Külön berendezett, kitűnő hatású

oroszgőzfürdő

Ezenkívül meleg kádfürdőkkel is rendelkezem.

A n. é. közönség szives támogatását kérve, maradtam

763

kiváló tisztelettel

Posch Károly.

212/1901. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi épületek fekete bádóg fedésének függő és vízlevezető csatornáinak ujbolí festése iránt folyó év június hó 3-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: 2012 kor. 84 fill. Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 5%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1901. évi május hó 28-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,

ajjegyző.

Magyar királyi államvasutak üzletv. Arad.

13718—II. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános tárgyalást hirdet a nagyvárad-szegedi vonalon Algyő állomás közelében az 1664—1676. sz. szelvények között, épülő Tisza-hídnál átfektetendő pályatöltés előállításához és kőzetek correctiójához szükséges mintegy 40.000 m.³ földmunka végrehajtására.

A tervek a szerződési és az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint az általános és részletes feltételek Aradon a magy. kir. államvasutak üzletvezetőségek pályafenntartási osztályában és Hódmező-Vásárhelyen az osztálymérnökségnél a hivatalos órákban megtekinthetők, illetve három koronáért megszerezhetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1901. évi május hó 31-én déli 12 óráig kell benyújtani, alulírott üzletvezetőség általános osztályának.

Az ajánlatokat egy koronás, az ajánlat mellékletei ilyenként 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve és következő felirattal kell benyújtani:

„Ajánlat az Algyő hídnál létesítendő földmunkáról.”

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis legkésőbb 1901. évi május hó 30-án déli 12 óráig 1000 azaz egyezer korona bánatpénzt kell a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségek gyűjtőpénztáránál akár készpénz, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni. Takarékpénztári könyvek letét gyanánt el nem fogadtnak.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

A készpénzben letett bánatpénz után kamat nem követelhető.

Az értékpapirok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térít vévénnyel adandók fel.

Aradon, 1901. évi május hó 14-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomást nem díjazunk.)

WALLA JÓZSEF

Mozaik

cement-áru gyára

BUDAPEST,

Rottenbiller-utca 13.

Granit-teraszok,
Betonrozások,
Médenczék,
Csatornákások,
Szökőkutak,
Jászolok,
Fayence falburkolati lapok,
Aszfalt-tető és elszigetelő lemezek,

Kerámilap,
Mozaiklap à la Mettlach,
Márvány Mozaiklap,
Cement-lap,
Menyereset-nádszövet,
Tűzálló téglák,
Portland Cement,
Római Cement,
Terracotta-áruk.

KÖACYAC ÉS CEMENTCSÖVEK

Városi és megyei telefon 347.

Braun N. A.

festék, kencze és fényráktárai
Aradon, József főherceg-ut 12, és Forray-utca 7.

Ajánlja saját gyártmányu, kitünő
olajfestékeit és fényráktait a legolcsóbb áron.

Készítője és főelárusítója a
Braun N. A. féle amerikai villámpadlózománcnak.

Ezen padozat és butorfényrákt szagtalan, azonnal szárad és hideg vízzel felmosható annélkül, hogy tükörszerű fényből veszítene. Egy kg-ot tartalmazó üveg csak 90 kr.

Raktáron tart minden más kül- és belföldi fényráktait is.

Vidéki rendelések postafordultával.

Csomagolás díjtalanul.

A temesvári kir. törvényszék elnökétől.

1304—1901. szám. Eln.

Arlejtési hirdetmény.

A kir. igazságügyminiszter ur 1901. évi május hó 10-én kelt 14897. l. M. V. számú rendeletével a Lippán építendő járásbírósi és fogház épületek újból építési munkálatait 92850 kor. 90 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fent említett munkálatok kivitelének biztosítása céljából az 1901. évi június hó 24. napjának délelőtti 10 órá-

jára a temesvári kir. törvényszék elnöki helyiségében (nagykormányzói épület, II. emelet, 39. szám.) tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyzni óhajtok felhívattak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtti 10 órájáig a kir. törvényszéki elnöki iktatóhivatalba annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a banatpénz letétele igazolása nélkül, továbbá távirati pótajánlatok vagy a kitűzött időn túl beadott ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlathoz az általános feltételekben alólirt és az aján-

lati költségvetés végösszege 5%-ának megfelelő banatpénznek, a temesvári kir. adóhivatalnál történt letételét igazoló pénztári nyugta csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett törvényszék irodaigazgatójánál a rendes hivatalos órákban napokint megtekinthetők.

Temesvárott, 1901. évi május hó 28. napján.

Salacz,

kir. törvényszéki elnök.

13610—1901. szám.

Hirdetmény.

Az aradi kir. törvényszék, mint polgári bíróság az 1874. évi 35. t.-cz. 14. §-a alapján felszólítja mindazokat, kik néhai Kornay Károly aradi kir. közjegyző biztosítékára igényt támasztanak, hogy követeléseiket három (3) hó alatt ezen kir. törvényszéknél jelentésük be, mert különben azok tekintetbe vétele nélkül fog a biztosíték kiadása iránt intézkedés tétetni.

Kelt Aradon, a kir. törvényszék, mint polgári bíróságnak 1901. évi május hó 11-ik napján tartott üléséből.

Váradi,

jegyző.

! Új iparvállalat!

FAIX JAQUES

zongora-terme és zongora készítésiműhelye

ARAD, Batthyány-utca 35. sz. (Saját házában.)

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy több évi működésem után Bécsből, az ott fennálló és legjobb hírnévnek örvendett zongora-termet és zongorakészítési műhelyemet Aradra áthelyeztem s igyekezni fogok nyert tapasztalataimat szeretett szülővárosomban kellőképpen érvényesíteni.

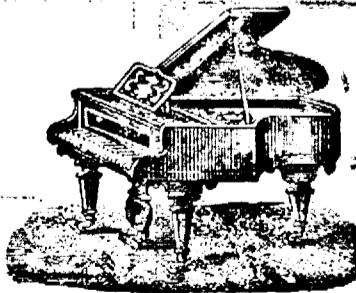
Zongora termemben

ugy saját gyártmányu zongoráim, melyek már Bécsben is általános elismerést keltettek, mint más szolid hírneves zongora-gyártmányok is, mindig készletben raktáron vannak, melyeket versenyképes árak és jótállás mellett elárusítom.

Jól szervezett

zongora-műhelyem

által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy bármilyen előforduló javításokat, mint: bőrzések, garnirungok stb., stb. jótállás mellett elkészítem, ugyszintén régi hosszú zongorákat egészen átalakítom a legújabb „Mignon” mintájára — esetleg régi zongorákat rafizetés mellett ujakra becserélem.

Nagy súlyt fektetek a
„zongora hangolásra”,

melyet személyesen végzek.

A t. közönség kényelmére

Keppich Zsigmond urat

Andrássy-tér, (Központi-szálloda)

biztán meg a képvisellel, ki mindenről készségesen nyújt felvilágosítást és mindenféle rendelések és javítások fölvételére és zongorák eladására teljhatalmulag föl van jogosítva, ugyszintén ott, esetleg telefonon is (345. szám) hangolások bejelentendők.

Amidőn új vállalatomat, mely egy nagy hiányt van hitvatva itt pótolni pártfogásába ajánlom, kérem becses bizalmával engem megtisztelni.

Telefon 345.

Hangolásokat pontosan személyesen végzem.

Telefon 345.

A legnehezebb javítások lelkiismeretesen elkészítettnek.

Telefon 345.

Specialista Pianino Szerkezetekben.

Telefon 345.